

SchönSTART

*Házasságépítés, önnevelés, eszmény –
ismerkedés a schönstatti lelkeséggel*

SchönSTART

Házasságépítés, önnvelés, eszmény –
ismerkedés a schönstatti lelkiiséggel

Tilman atya emlékére

*„Alapítónk, Kentenich atya iskolájában megtanultuk,
hogy magunkat is és másokat is nagynak lássunk.
Vannak aranyásók és ganajtúrók az emberek között.
Akkor vagyunk aranyásók, ha a másik emberben az arany,
az értékes kincsek után kutatunk. A ganajtúró akkor
jelentkezik bennünk, ha hajlamot érzünk magunkban,
hogy másokban a negatívumokat lássuk és emlegessük.
Próbáljunk meg aranyásók lenni!”*

(P. Beller Tilman)

SchönSTART

Házasságépítés, önnevelés, eszmény –
ismerkedés a schönstatti lelkeséggel

Családcsoportoknak

Családok a Családért Egyesület
Óbudavár, 2022

Szerkesztette:
Dr. Lőw Péter és Helga
Dr. Czigányik Zsolt és Anna

ISBN 978-615-01-4908-0

Lektorálta:
Dr. Bodó Márton és Rita

Borítóterv:
Lőw Helga

Közreműködtek:
Balog Péter és Judit,
Dr. Ther Tamás és Zsuzsa

Fotók:
Pixabay, Pexels, Shutterstock,
Kápolna fotók: Lőw Péter és Helga

Tartalom

Bevezető	7
Ajánló	10
A társam	
Fontos vagy számomra.....	13
Idő egymásra	19
Általad vagyok boldog	25
Szeretik még egymást?.....	33
Mindennapok	
Gondviselésbe vetett gyakorlati hit útja.....	43
Mit teszünk a fáradtság ellen?.....	47
Tömegember.....	52
Otthonosság	
Lelki otthonosság.....	59
Családi szokásrend	64
Kápolnánk kincsei	70
A házasság	
Barátaim, a házasság munka!.....	81
Növekedés a házasságban.....	87
A házasságunk iskolája a hitünk iskolája	93
Eszmény	
Felfedezzük Istent a vágyaink mögött.....	101
Ne tartsd magad olyan fontosnak	107
Erős gyerekeket nevelünk	111

Bevezető

„Élő szentélyek vagyunk”

„Magyarországon minden a háziszentéllyel kezdődött. És amikor végre elkezdtük építeni a kápolnát Óbudaváron, a magyarok nem (nagyon) akarták. Azt kérdezték, hogy miért kell ez a kápolna Óbudaváron, mikor már van háziszentélyünk? És szép lassan meg kellett értetni velük, hogy miért.

Németországban először az Összentély volt, és aztán szép lassan kezdődött az új gondolat. Kentenich atya kérte, vigyék a házaspárok a kegyképet haza, tegyék egy szép helyre az otthonukba. És így a szoba, az otthonuk élő szentély lesz. Nálunk Magyarországon másképpen volt.

A kápolnát a háziszentélyek által hoztuk Óbudavárra, a házakban kezdtük el egész csendben. Volt száz élő szentély és a központban felépítettük a kápolnát. Ez valami új. Mondhatjuk, hogy a háziszentély egy jel: az élő házasságszentély jele. És még tovább, a házasságszentélyt a szívszentélyek hordozzák. Egyszer Kentenich atya¹ így mondta, magyarázta nekem: „Összentély – leányszentélyek – háziszentélyek – szívszentélyek” – közben kicsit unatkoztam, mert azt gondoltam, hogy már hallottam ezt. De aztán egy pontnál már nem unatkoztam, amikor a szívszentélyről beszélt és azt mondta: „Szívszentély – ezért csinálunk mindent!”

Látják, így épül fel Schönstatt. Alulról épül: a szívszentély – a házasságszentély – családi háziszentély és csak ezután az óbudavári nemzeti szentély. Később, ha megkérdezzük egy schönstattit: „Mit akartok ti schönstattiak?” Azt fogja válaszolni: „Élő szentélyek vagyunk. A szívünkben lakik a Jóisten. Ez Schönstatt!” Ha tovább kérdezik: „De van családmozgalmatok is?” A válasz: „Igen,

¹ Josph Ketenich (1885–1968) a Schönstatt Családmozgalom alapítója.

a házasságunkban jelen van a Jóisten! Ez a Schönstatt-családmozgalom.” „De azt hallottuk, hogy beszélgetniük kell egymással minden héten.” „Természetesen. Ha mi beszélgetünk egymással, akkor ez olyan, mintha a templomban lennénk, ahol Jézus jelen van az Eucharishtiában.” „De meg is kell értenetek egymást. Halottam, hogy milyen kommunikációs technikát fejlesztettetek ki.” „Természetesen. A házastársam szívében jelen van a Jóisten. Meg kell Őt hallani, érteni, még egyszer megérteni. És azt adni, ami Neki tetszik, ami erőt adó... Ha aztán ünnepeljük az eucharishtiát, akkor az Úr a szívünkben van, a házasságunkban van, és jelen van a közösségben is.”²

Szerencsére a schönstatti irodalomnak ma már a magyarul hozzáférhető része is elképesztően gazdag. Mivel érdemes tehát kezdeni? Ebben a füzetben igyekeztünk azoknak válogatni a témákat és szövegeket, akik most találkoznak először velük. Ezért nem saját szavainkkal megfogalmazott – mintegy „hígított” tartalmat kínálunk, hanem Tilmann atya írásaihoz fordultunk, hogy „vizezetlen tejet”³ kínáljunk nektek.

Beller Tilmann (1938–2012) német schönstatti atya volt, aki – egy házaspárral együtt – 1983-tól kezdve a Schönstatti Mozgalmat Magyarországra ültette át, 1985-ben szervezték az első családnapiakat Óbudaváron. Az óbudavári szentélyt 2005-ben szentelték fel. Tilmann atya jól megtanult magyarul beszélni – bár mindig sajátos ízzel, nem is magyarul, hanem inkább „tilmann-atyául” adott elő, és többnyire tolmács is segített neki/nekünk – és még inkább megtanult magyarul gondolkodni és érezni. Az alapító Josef Kentenich atya tanítványaként a schönstatti alapokhoz hűségesen, de azokat „magyarra fordítva” és alkalmazva beszélt.

² Az óbudavári schönstatt-kápolna története, Családok a Családjért Egyesület Óbudavár, 2010.

³ 1Pét 2,1.

Egy osztrák schönstatti családból volt valakinek egy szép élménye egyszer. Vett egy könyvet Kentenich atya beszédeivel, a sok közül egyet, és olvasott belőle és azt mondta: „Ez hihetetlen, Kentenich atya ugyanazt mondja, mint Tilmann atya!”⁴

„Ha Önök házaspárként együtt akarják olvasni ezt a könyvet, tanácsolom, hogy a következőképpen használják:

- keressenek maguknak egy nyugodt, kényelmes helyet;
- olvassanak el egy fejezetet (csak egyet);
- maradjanak csendben néhány percig;
- ha tudnak, beszélgessenek egy kicsit.

Ne feledjék, ha házaspárként együtt vannak, Jézus jelen van közöttük; a házasság szentség! És ahol Jézus van, ott jelen van a Szűzanya is: Ők ketten szeretik egymást.”⁵

A családcsoportokban kiválasztunk a kívánt téma szerint egy szöveget, és a következő módszerrel dolgozzuk fel:

1. Sorra egy-egy bekezdést hangosan felolvassunk. Esetleges szómagyarázatot tartunk, ha ez szükséges.
2. A csend fázisa – megkérdezzük, hogy mi az, ami nekem szól.
3. Mindenki összefoglalja az általa felolvasott bekezdést egy mondatban.
4. Még egyszer felolvassuk azokat a szavakat/mondatrészeket/mondatokat, amelyek megszólítottak minket, kifejtés nélkül.
5. Mindenki elmondhatja, mi világosodott meg számára a szöveg segítségével. Igény szerint – befejezésül – helyet adunk a kérdéseknek, vitának.

⁴ P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka II. kötet, 2018.

⁵ P. Tilmann Beller: 2004. Tilmann atya 15 perc szeretet, 2014.

Ajánló

Érdemes a füzetben levő írásokban azt keresni, ami éppen most nekem, nekünk szól. Arra figyeljünk, mi az, ami megérint. Hol van az a pont, ami annyira megragad bennünket, hogy kedvet kapunk megvalósítani a saját életünkben.

Kivételes tevékenység ez, nem az ész szintjén haladunk csak, hanem ennél mélyebbre ásunk a szövegek feldolgozásánál. Nem kommentárokat, okos gondolatokat mondunk, hanem arról beszélünk, ami a szívünkig hatolt.

Éppen 10 éve, hogy Tilmann atya nincs már közöttünk. Hiányzik kedves mosolya, biztató szavai és az életre vonatkozó gyakorlati tanácsai. Előadásaiból igyekeztünk a legmegragadóbbakat összeválogatni. Tilmann atya módszere volt a fontos részek ismétléssel való hangsúlyozása. Ezt mi is megtartottuk, ezért néhány, a házaspárgépítésben fontos téma többször is szerepel az egyes fejezetekben. Szeretettel ajánljuk ezt a gyűjteményt mindenkinek, aki a schönstatti lelkiséggel ismerkedik, mint egy jó kezdetet, innen a cím: Schön„START”.

Ezeket olvasva úgy érezhetjük, Tilmann atya szól hozzánk most is. Tanultunk tőle az eleven érzékelésről, hogy érdemes mindent alaposan megfigyelni, mielőtt reagálnánk. Ajánlotta, hogy figyeljük meg az életet, s úgy keressünk válaszokat a kérdéseinkre. Figyeljük mi mozgatja az embereket belül? Hol vannak az örömeik, a nehézségeik? Észre vegyük Istent az életünk történései mögött és tudjunk benne olvasni. Legyen időnk megállni és elidőzni! Keressük és éljük meg, ami örömet okoz, legyünk örömvadászok!

Egy alkalommal azzal biztatott bennünket: „Ha egyszer már nem leszek itt, csinálják ugyanígy, és nem veszik észre, hogy hiányzom.”

Dr. Lőw Péter és Helga

A TÁRSAM

Fontos vagy számomra

Elfogadom a társam

Arra vágyunk, hogy értékesek legyünk valaki számára, hogy azt mondja valaki nekünk: „Te fontos vagy a számomra.” Hogy valaki elfogadjon bennünket olyannak, amilyenek ténylegesen vagyunk. Ha a társunk hozzánk fordul és nálunk elidőzik, akkor érezteti velünk, hogy fontosak vagyunk a számára, és hogy a velünk való közösség fontos neki. Érezzük ezt, hisz nem is szakítana időt ránk ellenkező esetben. Így keletkezik bennünk az a tudat, hogy értékesek vagyunk, és ez válasz egy vágyakozásra. Ez a vágyakozás beteljesül, amikor időt szakítunk egymás számára, és ezért keletkezik az öröm. Ez az öröm nem a pillanat öröme, hanem ez olyan, mint egy alaphang a lelkünkben.

Képzelnének el egy házaspárt. Együtt vannak. Egyikünk azt mondja: „Gyere, szükségem van rád!” Megfogják egymás kezét vagy átkarolják egymást, és csöndben állnak. Ők ketten tudják, hogy fontosak egymás számára, és csendes öröm keletkezik bennük. És ha ez mindennap megtörténik egyszer-kétszer, akkor az öröm alaphang lesz ebben a közösségben, ez pedig kisugárzik, megérik a többiek. Ha valakivel találkozom, akiben belül öröm van, akkor az átszáll rám. Ez jelenti azt, hogy örömforrássá leszünk. Az egymásnál való elidőzés az öröm embereivé tesz bennünket.

Ha gyakrabban elfogadom a társamat olyannak, amilyen, nem olyannak, amilyennek lennie kellene. Nem úgy, hogy először szeretném, hogy megváltozzon, hanem úgy fogadom el, amilyen. Ha megélem, hogy ő elfogad engem, akkor másokkal szemben is létrejön bennem egy bizonyos magatartás. A gyerekeim felé is így fordulok. A gyerekeimnél is el tudok időzni. Talán csak egy egész rövid időn át, talán csak néhány másodpercről van szó, de elidőzöm náluk, és belső kapcsolatba kerülök velük. Így bánok a munkatársaimmal vagy a többi embertársammal is. Ez jót tesz az embereknek.¹

Nagynak látlak

A társamnak nem kell mindig úgy beszélnie, ahogy az nekem passzol, hanem én idomulok hozzá, igazodom hozzá. Mi, nők, asszonyok, szeretjük, ha személyesen szólnak hozzánk. Barátaim, ez fontos! Egy asszonynak meg kell mondanom, hogy ő szép, vagy hogy szeretem. Mikor mondták a feleségüknek utoljára, hogy szeretlek? Hogyha régebben volt, mint egy hete, akkor túl régen volt. A férfi más módon közli magát a társával. Szívesen néz egy irányba a szeretett személlyel. Házat épít vele, együtt dolgozik vele, egy tervet hajt végre vele, egy ilyen együttes cselekvésben éli meg a lelki közelséget.

Férfi és nő nem teljesen mások, tehát nem teljesen különbözőek, hanem van a különbség mellett hasonlóság is, fedik egymást, tehát minden férfiben van valami nőies és férfias, és minden nőben van valami férfias és nőies.

A legjobban úgy tanulunk meg bánni a bennünk lévő ellenkező nemű pólussal, hogyha megtanuljuk elfogadni a házastársunkat. Elfogadlak téged. Nagynak látlak, nagynak tartalak. Hogyha nagynak találjuk a másikat, akkor rátalálunk a saját eredetiségünkre. És hogyha megéljük, átéljük, hogy a másik nagynak lát

¹ P. Beller Tilmann: Megállunk, elidőzünk, örömforrássá válunk, 1996.

minket, akkor az épít, fölépít bennünket, lelki erőt ad. Egyszerűen jól tesz, hogy van valakim, aki engem nagyinak lát.

Szeretnék Önöknek néhány praktikus, gyakorlati dolgot mondani. Mondják meg a társuknak, hogy mit kívánnak tőle. Néha egészen apró dolgok ezek. De ezt valami másnak meg kell előznie. Mondják először a társuknak azt, hogy először ő kívánjon valamit. Tehát kérjék meg őt, hogy kívánjon ő Önöktől valamit. Ez nagyon fontos. Különből elkezdjük csak egymást kritizálni. Az nem segít. Nem kritizáljuk a társunkat, ha előtte nem kért meg erre. Mert különben a kritikánkat nem tudja elfogadni. Az a fontos, hogy vannak kívánságaink, és a kívánságainkat kimondjuk. Akkor meggondolhatjuk, hogy társunk kívánságát teljesíteni tudjuk-e és aztán teljesítjük a kívánságát. Néha ezek egészen apró dolgok.²

Házaspári beszélgetés

Néhány szó a beszélgetésről, a jelekről, amit a jelek nyelvének nevezünk.

Ez a férfiak számára különösen fontos. Számukra néha nagyon nehéznek tűnik, hogy személyes dolgokról beszélgessenek. Nagyon sok gondolatunk igen gyengéd, amit nem lehet hangosan kimondani, ezért nagyon fontos a jelek általi közlés. Van egy egészen halk beszéd, és nagyon sok férfi, akinek az érzésvilága nagyon mély, nem szívesen beszél személyes dolgokról. Ezek a férfiak gondolkoznak el egyszer a következőkön: Egy asszony a jelek által kifejezett dolgokat sokszor nem érti meg. Azt szeretné, hogy kimondottan, szavakkal mondjuk el, amit akarunk, és ez nehéz. Tehát mondják ki a feleségüknek, hogy szeretik.

A feleségek számára a következő a fontos: egy férfi szívesen elrejtí az érzelmeit jelek mögé. Eközben pedig az asszony keveset él át. Ő igazából kimondva szeretné hallani, hogy szeretlek téged. Meg kell találniuk a közös nyelvet.

² P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

A második: A nő számára a beszélgetéshez fontos a megfelelő légkör.

Szép asztalterítőre gyertyát tenni, meggyújtani stb. A férfinak ez gyakran nehéz. A férfiak szívesebben beszélgetnek menet közben. Például amikor a kezükben van a kormánykerék. Nézd, ez egy szép autó, de nem jól megy, de én szeretlek téged és ma különösen jól nézel ki. Legjobban a szemeid tetszenek. Ez a motor legkevesebb 80 lóerős. És így tovább. Szegény feleségek, de sok férfi ilyen. De még mindig jobb így, mint egyáltalán sehogy. Huszonöt évi házasság után mondta nekem egy nő: „Egyszer elkezdett a férjem a villamoson beszélni és én azt mondtam, hogy »Dehát ne itt!« A férjem aztán soha többé nem mondott semmit.”

A feleségeknek meg kell valamit tanulniuk. Meg kell tanulniuk a hallgatásban megérteniük a férjük lelkét. Nagyon közel lehet lenni egymáshoz, hogyha hallgatunk.

Az ember nem ér véget a bőrénél. Mi már mindnyájan érezhetjük, hogy van olyan ember, akinek kisugárzása van. Létezik összeköttetés az emberek között. Ha egy embert jónak találok, akkor tőlem elindul egy áramlat feléje és ez erőt ad neki. Akkor nagyobb lesz az önbizalma, bátorsága. Megfordítva is igaz. Ha valakit mindig lekicsinylek, akkor olyanná válik, mint amilyennek látom. Ez érvényes a gyerekeinkre és a társamra is. Itt értékelhetik a csalódások problémáit. Kezdetben mindnyájan nagy csodát várunk el a társunktól. A nagy csoda nem következik be és csalódtok leszünk. Néha bekövetkezik a csoda, de általában nem. Csalódtok vagyunk. Ez a csalódás az oka, hogy a társunkat egyre kisebbnek látjuk és kisebbé is tesszük. A házastársak közti beszélgetésben a legfontosabb munka a saját szívükben zajlik le. Ha megengednek maguknak negatív gondolatokat, ha ezeket még tenyésztik is, ha újra és újra a csalódásokra gondolnak vissza, akkor órákon keresztül vitatkozhatnak problémákról, nem fognak egymáshoz odatalálni. A beszélgetés a szív kérdése.

Mondtam, hogy egyik probléma az, hogy a másikat kicsinek látom, a másik probléma pedig az, hogy saját magamat látom

kicsinek. Azok az emberek, akiknek gazdag és mély az érzelemvilága, gyakran lekicsinylik magukat. Ha saját magamat lekicsinylem, akkor nem tudok a másikkal beszélgetni, mert semmit sem hiszek neki. Ha nem hiszek saját magamban, akkor azt sem hiszem, hogy a másik jónak talál engem. Feltételezem róla, hogy csak bókol, vagy színészkedik, nem őszintén gondolja.

Mi a teendő? Egyszerűen bízom a másik szavában, bízom a másik szeretetében. Mivel a másik hisz bennem, ezért hiszek saját magamban is. Mivel a társam jónak talál engem, ezért én is jónak tartom magamat.

Ha a társam azt mondja, hogy hiszek benned, akkor ezt befogadom és a sajátommá válik, mert ezt a gondolatot a Jóisten adta a társamnak a számomra. De ez sokáig tarthat.

Néha egy-egy melankolikus olyannal házasodik össze, akinek eleven a temperamentuma, kolerikus vagy szangvinikus. A melankolikusok és a szangvinikusok természetesen vonzódnak egymáshoz, de nem könnyen élnek együtt.

A szangvinikus jellemzője, hogy nagyon mozgékony természetű. A kolerikusnál hozzájön még az erős akarat is. A kolerikus nagyon nehezen enged. Mi a teendő? Azon fáradozom, hogy a társamat nagynak lássam és imádkozom a Szűzanyához, hogy engedje meg nagynak látni a társamat. Odamegyek a mennyei Atyához és azt mondom: Atyám, Te látod a társamat és jónak találod őt, hiszen Te alkottad. Te gondoltad őt ki. Ne felejtsek el, hogy itt nem tettekről van szó, hanem alkatról, adottságról. Tehát a Jóistennel együtt letekintek a társamra. A Jóisten a társunkat is jónak teremtette, hiszen az ő gyermekei vagyunk. Aztán szeretettel odafordulunk a társunkhoz és így vagyunk együtt.³

³ P. Beller Tilmann: A családi élet: küldetés és munka, I. kötet, 2002.

A szeretet kultúrája

Szenvedélyesen is szerethetjük egymást. Ez azt jelenti, hogy a test is részt vesz a szeretetben. Amikor az emberi nemiséget tekintjük, akkor háromféle ösztönt látunk. Testi ösztönt, lelki ösztönt és az alkotás ösztönét. Mindhárom együttműködik a nemi ösztönben. A nemi ösztön kapcsolatba léphet a testi ösztönrel, vagy a lelki ösztönrel is. Összekapcsolódhat az alkotás vágyával. Ha önmagában csak az alkotás vágya van meg, akkor örülök, ha valami szépet csinállok, alkotok, ez nem nemi ösztön. De amikor egy gyermeket alkotok, akkor ez összekötődik a nemi ösztönrel. Vagy amikor a társammal lelkileg egyesülök, ekkor a nemi és a lelki ösztön egymással kölcsönösen összekapcsolódik. Vagy amikor a társammal a házasságban egyesülök, akkor a testi ösztön egyesül a nemi ösztönrel. Ma szinte csak a testi ösztönről beszélnek, ha a nemi ösztönről van szó. Testről van szó és arról az élvezetről, amit a test ad. Ez túl kevés. Így nem lehet élni. Meg kell hódítanunk a lelki ösztönt. Vagyis hosszan időzünk egymásnál. Ez a szívünk parazsa a tűzön. A nemes szívek befogadják egymást, és egymásért égnek.

Nemcsak az eszünkkel kommunikálunk egymással, hanem a szívünk tüzevel is. Ezt meg kell tanulnunk. Meg kell tanulniuk, hogy a szívük tüzevel egymásért égjenek. Ha nem égünk el egymásért a szívünkben, akkor valaki másért fogunk elégni. Ezért szakítsanak időt, és ajándékozzanak egymásnak kis dolgokat, amelyek annak jelei, hogy szeretik egymást. Egy pillantás, egy szó gyengédséget közvetíthet, a gyengédség pedig annak a jele, hogy lelkileg vagyunk összekötve. Nagy feladatuk van itt a schönstatti családoknak. A szeretetnek egy egész kultúráját akarjuk kiépíteni.⁴

⁴ P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

Idő egymásra

Családunk szeretetközösséggé formálása

Az Egyház jövője a családokon múlik, mert a család az egyetlen hely, ahol még lehetséges keresztény élettér kialakítása. Ezért fontos, hogy a család, a mai kornak megfelelően, egyéni szeretetet, kultúrát hordozzon. Ez a kultúra a szokásokból, hagyományokból, nevelési gyakorlatból, imádságokból stb. áll. Fontos, hogy a családok kapcsolatba lépjenek egymással. Több család összefogása hordozhatja csak a kultúrát.

Amit régen az intézmények biztosítottak (pl. a szerzetesrendek: a bencések, a ciszterek, pálosok stb.), azt ma a családoknak kell biztosítaniuk.

A családokat alakítjuk, építjük. Nagy szeretetközösséggé formáljuk. Milyen módon formáljuk a családunkat szeretetközösséggé?

1. A házastársamat nagyra látom. Akkor is, ha a természetem tiltakozik ellene. Mivel tudom, hogy Isten szereti a partnereimet, és ő nagyra látja őt, hiszem nagyságát akkor is, ha én nem látom.
2. Jóakarattal vagyok iránta. Jót teszek vele, javát akarom. A szeretet cselekedeteit adom neki. A szeretet akkor igazán értékes, ha saját magunknak fájdalmat okoz.
3. Törekszünk együtt szentté válni. Megkérjük a társunkat, hogy mondjon kritikát rólunk. A kérés nélküli kritikának nem sok értelme van, mert csak sért. A kritika akkor segít, ha jó időszakban kapjuk. Beszéljük meg! Legyünk egymás iránt türelmesek!
4. Közösén alakítjuk családi életünket. Beszéljük meg, hogyan alakítjuk a napirendünket!
5. Beszéljük meg, hogyan töltjük el a közös szabadidőnket!

6. Legyen idejük magukra is! Legyen egy külön kuckójuk. A személyek eredetiségét helyhez is lehessen kötni.
7. Fontos az imádkozás. Imádkozzanak közösen legalább egyszer naponta. Szabad (spontán) és kötött ima is lehet. Mi Atyánk – a mi házasságunk Atyja... Bocsásd meg – ilyenkor egymás felé fordulunk. Fontos az imádság heti ritmusa is.
8. Beszélni kell egymással egymásról. Egy időt rögzítsünk le és vasszigorral tartsuk be! A férfiak ezt úgy élik meg, hogy „ketten egy irányba nézünk”, a nők pedig úgy, hogy „egymásra nézünk”.
9. Alakítsuk ki az ünnepeinket, az egyházi ünnepeket.
10. Személyes naplóvezetés.
11. Személyes vallásos célkitűzések (jófeltételek). A személyes célkitűzések mértékletes ápolása. Ha elkezdjük, hamarosan észrevesszük gyengeségeinket.

A Schönstatti Szűzanya az új ember és a család nevelője. Ez azt jelenti, hogy a schönstatti családok kéri a Szűzanyát, hogy jöjjön a családjukba, a házukba. A képe az otthonukba kerül, a ház kegyhellyé változik, ahol a Szűzanya a házastársakat neveli.

Kitűzött időpontok

Családjaink elhatározzák, hogy legalább egyszer egy héten a házaspár beszélget egymással. Ezt a kitűzött időpontot olyan komolyan veszik, mintha a püspökkel lenne megbeszélésük. Mert amikor férj és feleség egymással beszélgetnek, akkor Krisztus jelen van a házasság szentségében. Ez még több mint egy püspök. Szeretném tanácsolni, hogy egy fix időpontot jelöljenek ki maguknak a héten. Hogyha arra várunk, hogy megjelenjen a Szentlélek, akkor nagyon sokáig várhatunk. Ez a megszervezett heti beszélgetés csak egy keret ahhoz, hogy állandó párbeszédet folytassunk. Kétségtelen, hogy a legjobb beszélgetések mellel

jönnek létre, például mosogatás közben. A férfiaknak többnyire segítség, ha van a kezükben valami. Vagy autóvezetés közben, vagy miközben együtt dolgozunk valamit. Kérem, kedves feleségek, kapcsolódjanak be az ilyenbe, és ne mondják azt, hogy ne most. Mindenesetre fontos, hogy a héten egyszer szervezeten a beszélgetésre időt szakítsunk. Ezáltal egyszerűen jobban orientálódunk egymásra.

Másodszor: ne hagyjuk magunkat senkitől se zavarni. Ha egy vendég jönne, akkor viselkedjünk úgy, mintha a püspök volna nálunk vendégségben. Úgy védjük meg ezt az alkalmat, mint egy fontos megállapodást.

Harmadszor: teremtsünk jó légkört. Gondoskodunk arról, hogy a gyerekek ne zavarjanak bennünket. Gondoskodunk arról, hogy a külső környezet kellemes legyen. Vannak párok, akik süteményt tesznek az asztalra, vagy kinyitnak egy üveg bort.

Közösségben vagyunk

Családnapokat, családi lelki napokat tartunk egymással. Ez azt jelenti, hogy alkalmunk nyílik felüdülésre is. Családokból álló nagyobb közösségben vagyunk. Van valami, ami közös itt minálunk. A család fontos számunkra. Ezért közösen töltjük a szabadságunkat. Együtt vagyunk olyan családokkal, akik fontosnak tartják a családjukat. Ha szabadságon vagyunk, lazítunk. Elmaradnak azok a feladataink, melyekkel különben foglalkoznunk kell. Persze nem a kisgyerekeink. De több az időnk egymás számára. A délutánjaink szabadok lesznek egymás számára. Egymás számára, ez azt jelenti, hogy kirándulásokra és beszélgetésekre. Ez a szabadidő nagyon fontos, mert ezalatt Isten jobban tud hatni közöttünk.¹

A beszélgetés

Sok házasságban a házastársak beszélgetése egymással, egymásról a házasságkötéssel befejeződik. Az emberek között különböző beszélgetési síkok és beszédmódok léteznek. A hétköznapi teendőkről folyó beszélgetés egy dolog. Az a beszélgetés, melyben társammal személyesen találkozom, egy más minőség.

Hogyan tegyük ezt, ha egymással beszélgetünk? Időt szakítunk egymás számára. A gyakorlatban ez különböző. Egészen spontán is adódhat. Különösen a férfiak számára segítség lehet, ha mellesleg csinálhatunk is valamit (törölgetés, autóvezetés stb.).

Egy nő számára szebb, ha a beszélgetésre időt szakítunk. Ha más érdekekkel szembe állítjuk az erre szánt időt. Sok schönstat-ti családnak van egy bizonyos napja a héten, amikor esténként összeülnek, nem engedik, hogy megzavarják őket, egymás számára vannak jelen.

Ez az „egymásért”. Odafordulok a társamhoz. Most egészen hozzá tartozom, az övé vagyok, ő pedig az enyém. Egymáséi va-

¹ P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka I. kötet, 2002.

gyunk. Azokra az eseményekre szegezzük figyelmünket, melyekben társunkat az elmúlt időszakban nagynak láttuk. Ezt megmondjuk neki. Átgondoljuk együtt, milyen jó élményeket éltünk át. Felfedezzük Istent a hétköznapi élet eseményeiben. Ez azt jelenti, hogy visszatekintünk és megkérdezzük: mi volt szép az elmúlt héten?

Sok téma van, melyeken a beszélgetéseinkben elgondolkozhatunk. Az elején nem olyan egyszerű: egymás bocsánatát kérjük, vagy arra kérjük társunkat, segítsen nekünk ezt vagy azt a gyengeségünket leküzdeni. Átgondoljuk, mit tehetünk a többi emberért, mit tehetünk gyermekeinkért, mit tehetünk, hogy szebb legyen családunk élete...

Ünnepek, emlékek

Az emberi emlékezet csodálatos képesség. Megtarthatjuk múltunk felismeréseit, újra és újra előhívhatjuk őket vagy emlékeztünkbe idézhetjük a múlt szép élményeit. Néha megünnepelhetjük őket. Így tehetjük ezt, ha a házassági évfordulónkat vagy egy gyermek születésnapját ünnepeljük.

Emlékezünk azokra az élményekre, melyeket ketten éltünk át. Bizonyos életvitel jön így létre, egy bizonyos életérzés alakul ki: gazdagok vagyunk. Összeülünk és időt szakítunk magunknak. Egyszerűen megnevezzük egyik-másik szép élményünket, melyeket együtt éltünk át. Elmeséljük egymásnak, hogyan éltük mi meg ezeket az élményeket. Újra ízlelgetjük akkori örömeinket.

Megbocsátunk egymásnak

Az ember vétkezik, hibákat követ el. Az emberek fájdalmat okoznak egymásnak. De nem a bűn az utolsó. A bűnöket meg tudjuk bocsátani egymásnak. A megbocsátás azt jelenti, hogy azt mondjuk társunknak: „minden rendben, nem vetek semmit a szemedre, nem haragszom rád.”

Gyakran kötjük össze automatikusan azt, ami a másik emberben zavar minket, a rossz szándékkal. Meg kell elégednünk azzal, ha a másik elmagyarázza nekünk, hogy nem a rossz szándék vezérelte tettét. De van igazi vétek is. Vannak olyan tettek, melyek sérelmet okoznak, melyekért felelősséget kell vállalnunk. Hogyan bánjunk a „vétekkel”?

Időt szakítunk egymás számára. Megmondjuk a másiknak, sajnáljuk, ami történt, és társunk válaszol: „Újra rendben van minden”. A bocsánatkérés és a megbocsátás Isten birodalmának alaptörvénye.²

² Tilmann Beller: A schönstatti családok útja. Család – Élő szentély 1., 1998.

Általad vagyok boldog

Te vagy az, aki által boldog leszek

Erős szeretetre való képességünk van. Szeretni akarunk. Kötődést keresünk és nem találunk. Minden változik, és ez bizonytalanra és elégedetlenné tesz minket. Gyengék vagyunk, annak érezzük magunkat, mert a környezetünk nyugtalan.

Hogyan válaszolunk erre?

Igyekszünk a házastársunkat újra felfedezni. Ki az, akit végre megkaptam? Ki az, aki hosszú várakozás után boldoggá tesz? Ki az, akinél el tudok időzni? Te vagy az én otthonom. Általad boldog vagyok! Ezt meg lehet tanulni. Félretoljuk a hangzavart, a zörejekeket, a dolgokat, amelyek nyugtalanítanak bennünket.

A társunkra nézünk, elidőzünk nála, és azt mondjuk, hogy általad boldog leszek. Ilyen a Jóisten. Őt csak akkor találjuk meg, ha a természetes síkon élményeink vannak.

Érezzük, hogy a társunk boldoggá tesz minket. Ekkor a társam mögött érzékelem a Jóistent. Azt mondom a Jóistennek: általa boldog vagyok. Ez azt jelenti, hogy úrrá lehetek az egész nyugtalanságon, az élet sokféleségén, ha imádkozom.

A Jóistenhez megyünk, ott maradunk és azt mondjuk: Te vagy az Út! De ez általában nem sikerül. Ehelyett szükségünk van Isten jelére a közvetlen közelünkben. Egy emberre van szükségünk, aki értékes számunkra. Akinek azt mondhatom, hogy általad vagyok boldog. Szükségem van egy emberre, akinek azt mondhatom: „Érted vagyok!”

Szükségünk van a földön egy kis mennyországra. És ez a családom. Fontos, hogy ezeket az otthoni élményeinket áttetszővé tegyük, és lássuk mögöttük a Jóistent.

Az a feladatunk, hogy tegyük elevenné, éltsük a házasság szentségét.

Azt mondjuk egymásnak: „te vagy az, aki által boldog leszek.” Ekkor Krisztus közöttünk van. Ez nagyon fontos!

A házasság szentségében mi ketten vagyunk a kenyér

A házastársunk nélkül nem lehet a házasság szentségét megta-
pasztalni.

Általad megszentelődöm. Általad a házunk egy kis templom-
má lesz. Pontosan: kettőnk által. Ezt kölcsönösen mondjuk egy-
másnak. Képzeld el, hogy egyszer odaülnek egymás mellé és
megújítják a házastársi szövetségüket: „Érted vagyok, elfogad-
lak, szeretlek!” Most Jézus van köztünk. Tapasztaljuk, hogy Jézus
a közösségünkben van. Imádkozunk együtt.¹

Boldog vagyok, hogy létezel

A szeretet igényli a kifejeződést. Ha szeretem a páromat, akkor
megajándékozom egy virággal, odafigyelek, ha szól hozzám, ked-
ves, becéző szavakkal illetem, vagy más gyengédséggel veszem
körül. A gyengédség a lelki összetartozás kifejezése. Kentenich
atya így fogalmazta meg a lélek kifejeződésének alaptörvényét:
a lélek igényli és megkeresi a kifejező formát, de a forma felfalja
a lelket. Ezt illusztrálja a következő példa: házasságunk elején a
reggeli búcsúzásnál, illetve az esti megérkezésnél csókunk az ősz-
szetartó szeretet eleven, örömteli kifejeződése, egy lélekkel átha-
tott forma volt. Idővel azonban ez is kiüresedett. Már csak rutin-
ból, megszokásból adtuk, és később már többet ártott, mint
használt. Ez nemcsak egy eset saját tragédiája, hanem általános
törvényszerűség is. Egy formát mindig újra át kell hatni lélekkel,
ismételten vissza kell hódítanunk az eredeti értelmét. A gyengéd-
ség tehát a szeretetformáknak egy sajátos fajtája, a lelki összetar-
tozást kifejezése. A lelki összetartozást a férfiak általában más-
ként élik át, mint a nők. A férfiaknál a közösen végzett

¹ P. Beller Tilmann atya előadása az I. szövetségi évfolyamnak, 1998.

feladatokban jön létre az erős lelki összetartozás, míg a nőknél ez a személyek összetartozásának közvetlen átéléséből fakad.

A szexuális kapcsolat is a gyengédség egyik formája, és mint ilyen, az a rendeltetése, hogy a házastársi lelki összetartozás testi kifejeződése legyen. Itt is megfigyelhető a férfi és a női természet eltérő viselkedése. A nőben a nemi vonzalom csak lassan ébred fel. A kezdeti lelki kapcsolatból jön a hajlandóság, hogy engedelmeskedjen szeretett párjának. Az asszony a szeretett férfi felé fordul, és szeretne örömet szerezni neki. Ebből egy sajátos bizalmasság alakul ki: a szeretet érzelme.

Ennek következményeképpen jelentkezik a nőben az igény, hogy testileg is eggyé váljon férjével.

Megsejthető már a házaselet alapvető nehézsége. A férfinál a lelki kapcsolatból nagyon hamar létrejön a testi indíték. A nemi izgalom görbéje meredeken ível fel, és a feloldódás után szinte rögtön teljesen kialszik. A nőnél lassan ível fel és lassan csillapodik le. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy amikor az asszony a tulajdonképpeni boldogságát átéli, akkor a férfi keveset érez.

A nő ugyanis a másik látásában, a vele való beszélgetésben, az egymással való szerető elidőzésben a legboldogabb. Gyengéd szavakra, gyengéd hallgatásra, gyengéd gesztusokra vágyik, és nagyon fontos neki, hogy mindez az ő személyének szóljon. Ha egy nő azt érzi, hogy férje csak a testét akarja, akkor könnyen elveszíti örömét az együttlétben, mert úgy érzi, hogy őt csak tárgyként kezelik.

Így gyakran előfordul, hogy a szerelem tetőfokán szeretetlenség történik, a férj nincs tekintettel feleségére. Mindezt még nehezíti az is, hogy a természetünk az eredeti bűn miatt rosszra hajló lett, szétszakadt, és a nemi gyengédség is ezért szakad el könnyen a lélektől. Ilyenkor már csak magunkat keressük, és nem a társunk boldogságát. A szerelemben az egyetlen lényeges technika az, hogy a testi egység a lelki egység kifejezése legyen.

Az eltérő női és férfi élményképesség elsősorban a férfi számára jelent feladatot. Meg kell tanulnia szeretni, meg kell tanul-

nia, hogy a társa személye felé forduljon. Ez a javára fog válni. Megváltoztatja karakterét, jobb házastárs és apa lesz. Ilyen módon épül be a férfi áldozata a házasesletbe. Hogy boldoggá tegye feleségét, szívesen elidőzik vele a gyengédségben.

A házaseslet a nő számára is jelent áldozatot. Szívesen kész boldoggá tenni a férjét akkor is, ha az neki nem hoz semmit. Éppen a házastársi kapcsolatra vonatkozóan érvényes igazán Jézus szava: „Aki elveszti életét, az megtalálja, aki pedig mohón keresi, az el fogja veszíteni...” (Mk, 8,35) Akkor lesz csak a nemiélet a közös boldogság kifejezése és forrása, ha kölcsönösen áll, hogy nem magunk akarunk boldogok lenni, hanem a párunkat akarjuk boldoggá tenni (az említett összefüggések miatt azonban helyes, ha a férfi különösen is igyekszik).

Teológiailag kifejezve mindez így fogalmazható meg: a különböző nemi ritmusban Krisztus keresztje van elrejtve. A házastársak csak akkor lesznek boldogok, ha Krisztusban önzetlenül szeretik egymást. Ez a szeretet nyilvánul meg továbbá a gyermekek elfogadásában, a fogamzásgátlás területén az egyházhoz tanúsított hűségben, a várandós feleséggel szembeni figyelmességben, társunk egészségi állapotának, hangulatának figyelembevételében stb.

A fogamzásszabályozás természetes módszerei ismertek. Van olyan napok, amikor a nő nem fogamzóképes. Ezeket a napokat meg lehet határozni. Ennek a biológiai adottságnak megvan a maga lelki értelme. Azzal, hogy a házasesletben szüneteket kell tartani, Isten azt mondja a férjnek, hogy nem rendelkezhetsz mindig a feleségeddel. A tablettázással megszűnik a gátlás, melynek éppen az lenne a rendeltetése, hogy többet lehessen foglalkozni és törődni a másikkal. És pontosan ez a szeretet lélektani szerkezete. Nem magamra, hanem a társamra gondolok. Az időnként visszatérő szexuális korlátozottság arra vezet, hogy a gyengédségnek más útjait keressük. Létezik ilyen! Vannak szavaink, és mondhatjuk egymásnak: „szép vagy és szeretlek!” Ez a lelki gyengédség ideje, a szavak, a hang, a kezek gyengédségének ideje.

Mindehhez fantázia, lélek szükséges. Van egy törvényszerűség: ha a nemi kapcsolatnak túl nagy szerepet szánunk, akkor a lelki összetartozás csökken. A szexuális öröm is Isten ajándéka. A kultúrált nemi élethez látnunk kell azt az erős kihatást, amit a nemiség egész életünkre gyakorol. A nemiség kiteljesedéséhez hozzátartozik a lelki vonzalom kiteljesedése is. Azt jól szolgálja a testi vonzalom időleges gátlása. A testi vonzalom ugyanis erősebb, hangosabb. Ha ez uralkodik, akkor nincs nemi kultúra. A nemi ösztön azonban még többre is képes. Felébreszti és szolgálatába veszi az emberi alkotóerőt is. Arról az alkotóerőről van szó, amelyet a jókedvvel, ambícióval végzett munkában, a sportban vagy a barkácsolásban élünk át. Az alkotás feletti öröm nyilvánul meg a gyermek nemzésében is. Ez mutatkozik meg az apák és anyák büszkeségében, amelyet gyermekeik miatt éreznek. Mégis, gyakran hiányzik ma a gyermekek feletti öröm. Ennek az az oka, hogy a nemiség nem tudott kiteljesedni, hanem csak a testi vonzalomra korlátozódott. A gyengédség a szeretet látható jele. Istennel, Jézussal, Máriával való kapcsolatunkban is vannak ilyen gyengéd jelek. Ezekkel kifejezzük a hozzájuk való tartozásunkat. Ilyenek pl. a szentségek. A szent ostya Jézus szeretetének gyengéd jele. Így akarta, hogy érezhessük is: nekünk ajándékozta magát.²

Belemegyek a kívánságodba

A házastársi aktusban, a teljes nemi egyesülésben a férfi és a nő tökéletesen odaajándékozta magát a másiknak, és egyben tökéletesen elfogadják egymást. Itt elsősorban nem a testről van szó, hanem két emberről, akik önmagukat a másiknak ajándékozzák, és egymást elfogadják. Úgy gondolunk erre az eseményre, mint két ember között lejátszódó folyamatra, akik szellemi lények, szabadok, egyéniségek, és akik képesek szabadon rendelkezni önmaguk felett. Egyikük azt mondja a másiknak: „odaajándékozom

² P. Beller Tilmann: Házasság öröm és feladat, 2021.

magam Neked; elfogadlak Téged teljesen olyannak, amilyen vagy, fenntartás és korlátok nélkül.” Nem szabad feltételeket szabni! Nem mondom: akkor fogadlak el, ha... Hanem elfogadlak egyszerűen olyannak, amilyen vagy! Boldog vagyok, hogy létezel! Az ember életében a legszebb megtapasztalások egyike, amikor tudjuk, hogy elfogadnak minket, ha érezzük, hogy öröme telik bennem a másikkal; hogy sokat jelentünk valaki számára. Ez a kincset érő emberi kapcsolat nyilvánul meg a házastársak között. Az egyik érezteti a másikkal, hogy fontos vagy nekem.

A házastársak egymás iránti odaajándékozása és elfogadása tehát egyben azt is jelenti, hogy készen állnak életteret biztosítani egy gyermek számára. A szülők ezzel azt is tudtára adják gyermeküknek: egymás mellett maradunk Érted. Vagyis a tökéletes kölcsönös odaajándékozás és elfogadás nemcsak társunk személyére terjed ki, hanem ennek a kapcsolatnak a gyümölcsére, a gyermekekre is.

Urunk Jézus Krisztus ezt a házastársak közötti felbonthatatlan egységet jellé tette. Ahogy két ember odaajándékozta magát a házasság szentségében egymásnak, úgy kötik össze magukat saját egyházukkal is: teljesen és végérvényesen. A házasság a határtalan igen jelképe lesz; az Úr minket embereket egyházába szólít. Ez az igen örökkévaló, nem ismer időbeli határokat. Ez által válik örökkévalóvá a házasságon alapuló élet és szeretetközösség is. Örökké szeretlek Téged! Hozzád tartozom, bármi is történjék! Semmi sem szakíthat el minket egymástól, mert Krisztus, az Úr jelet adott számunkra, örök szeretete jelét, melyet nem von vissza; mondjuk ki mi is azért a házasság szentségében az örökké tartó igent egymásnak. Míg a halál el nem választ egymástól.

A házastársi nemi egyesülés maga is gyengédség. Értésére adom a társamnak, hogy szeretném odaajándékozni magamat neki; hogy őhöz tartozom; hogy akarom őt és hogy boldoggá szeretném tenni. A veszély itt abban áll, hogy az élmény, melyben a nemi egyesüléskor részünk van, teljesen betölt minket. Így már nem odaajándékozni akarjuk magunkat a társunknak, ha-

nem ezt az élményt, önmagunk örömét keressük. Ezért fontos, hogy a nemi életben a lelki-szellemi összetartozásunk jelét fedezzük fel újra meg újra. Ebben nagy segítség lehet, ha a társunkkal gyengéden bánunk. Persze ez nemcsak a nemi egyesülés pillanataira, hanem mindig újra a teljes hétköznapi életünkre is vonatkozik.

Az engedelmesség egy sajátos folyamat. Belemegyek a kívánságodba, mert szeretlek, és éppen ez nekem is örömet okoz. Ezen a ponton hasonlóak vagyunk Istenhez. Isten akkor boldog, ha valakit boldoggá tehet. Az örökkévaló mennyei Atya boldogsága abban áll, hogy a fiát boldoggá teszi, hogy szeretetben feléje fordul. Az Atyának a Fiúhoz való odafordulásából születik a Szentlélek. Az Atya azt kívánja, hogy a Fiú boldog legyen, és fordítva, a Fiú szeretné Atyját megajándékozni. Egymás kölcsönös megajándékozásából származik a Szentlélek. Erre mi, házaspárok is képesek vagyunk. Mi is bele tudunk menni a társunk kívánságába, ha elmondja, hogy mit szeretne. És mert hasonlóak vagyunk Istenhez, ez a számunkra is a boldogság forrása.

Amikor mi, házastársak, teljesítjük egymás kérését — nem azért, mert valamilyen okunk van rá, hanem egyszerűen azért, mert bízunk a másikban —, akkor bizonyos módon megélhetjük egymásban Isten képmását. Amit előbb a lelki összekapcsolódásról mondtunk, itt megint élővé, életszerűvé válik: megélhetjük, hogy jelentünk valamit a másik számára. Amikor engedelmeskedünk a másinak, megéljük, hogy nemcsak mint ember, mint személy, hanem a tetteink által is boldoggá tudjuk tenni őt. Ez az engedelmesség titka. Ezt az engedelmesség iránti szeretetet illesztette be Isten, mint tipikusan emberi folyamatot a nemi találkozásba. Az emberi szexualitás a házasságban akkor válik széppé, ha belemegyünk a másik kívánságába, ha kiolvassuk egymás szeméből a másik kívánságát. Azért vagyok tehát, hogy boldoggá tegyelek Téged. Úgy, ahogy Isten is az érzelmi, értelmi beteljesülését abban találja meg, hogy fiát boldoggá teszi. Itt található egy kapcsolódási pont Jézus halála és feltámadása között. Jézus halála azt jelentette: „Atyám, ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogyan Te!” És ebben a folyamatban ott volt az új élet csírája, melyet Isten neki ajándékozott. Jézus abban a tudatban támadt fel, hogy örömet szerzett az Atyának. Isten beteljesült akarata feletti öröm alkotja a Feltámadott boldogságát. A házastársi találkozásban és együttélésben hasonlóvá válhatunk Krisztushoz, amikor belemegyünk egymás kívánságába, és föláldozzuk magunkat egymásért. És éppen ez lesz a boldogság forrása.³

³ P. Beller Tilmann: Fontos vagy nekem, 2000.

Szeretik még egymást?

A házastársi hűségről

A társunké vagyunk

Olyan korban élünk, amikor minden össze van kuszálódva. Korábban sokkal könnyebb volt a házastársaknak hűségesnek maradniuk. Házasságon kívüli kapcsolat egyáltalán szóba sem jöhetett. Ezért el sem kezdték. Ma sokkal könnyebben játszik az ember egy házasságon kívüli kapcsolattal. A házastársi hűség manapság nagy probléma. A társadalomban az az elterjedt tudat él, hogy a házastársak egymástól bármikor elválhatnak. Jönnek-mennek a házasságban. Ezért az embereknek ma már nem az van a tudatukban, hogy a válás lehetetlen.

Isten meg akar ajándékozni bennünket azzal a kegyelemmel, hogy hűek tudjunk maradni. Rajtunk keresztül pedig sok más embernek meg akarja ezt a kegyelmet adni. Ezért küldi a nehézségeket.

„És ne vígy minket kísértésbe”¹ – mondja Jézus. Jézus tudja, hogy az Atya szeret minket a kísértésben is. Isten azt szeretné, hogy a kor problémáit oldjuk meg saját életünkben. Szeretné,

¹ 2017. december 6. „Mi Atyánk” tévéadás 7. rész TV2000 csatornán következőket mondja Ferenc pápa ezzel a mondattal kapcsolatosan Tilmann atyával összhangban: „A franciák is megváltoztatták a szöveg fordítását – folytatja a pápa –, mégpedig így: »Ne engedd, hogy kísértésbe essünk!«. Én vagyok, aki elesem, nem ő [Isten] az, aki belelök a kísértésbe, hogy aztán nézze elesésemet. Nem! Egy apa nem tesz ilyet, egy apa rögtön segít felkelni [ha látja, hogy elestünk]. Az, aki kísértésbe visz téged, az a sátán, ez a sátán rendszeres munkája. Amikor ezt a kérést mondjuk, arra gondolunk, hogy amikor a sátán kísért engem, [Atyám,] segíts nekem, nyújtsd ki a kezéd, húzz ki, mert megfulladok [ahogy a vízben süllyedni kezdő Péter kérte Jézust].” Forrás: <https://www.magyarKurir.hu/hirek/kisertesbe-vihet-e-minket-isten-ferenc-papa-valasza>

hogy megmutassuk, képesek vagyunk hűek maradni akkor is, amikor nehézségekkel küzdünk. Ez pedig lehetséges.

A Jóisten vezet minket a nehézségeinkben, és kivezet minket a nehézségeinkből.

Természetes, hogy egy másik személy megtetszhet nekem. Ez normális. Ez a Jóisten ajándéka. De!

Az első: mindig úgy viselkedem, hogy fényképezni lehessen.

A második: mindig úgy beszélek, hogy a szavaim bekerülhessenek az újságba. Lefényképezhető, kinyomtatható.

Harmadik: nem álmodozom az együttlétről. Ez nem rossz, hanem butaság. Ezekben a dolgokban a butaság rosszabb, mint a rosszaság. Mert nem rosszak vagyunk, hanem buták. Nem álmodozom az együttlétről! Nem a bűnről beszélek, hanem a butaságról. Azt nem lehet. Pont.

Fényképezhető lesz ez a szimpátia. Szabad. De fényképezhető szimpátia, kinyomtatható szimpátia, és harmadszor: álmodozás nélküli szimpátia. És minden a Jóisten ajándéka. Amikor találkozunk valahol egy emberrel, akit szeretünk, az mindig a Jóisten ajándéka.²

Nem legelünk kívül!

Az első. Ha csalódtunk a társunkban, az veszélyes. Veszélyes időszak. És ha olyan emberrel találkozunk, aki megérinti az életünk másik oldalát, ha egészen új érzés éled fel bennünk, az is egy veszélyes időszak. Mi a teendő?

Úgy beszélünk és úgy élünk, hogy az holnap az újságban megjelenhessen. Akkor észnél maradunk.

A teheneknek van egy szokásuk. Jóllehet ott van előttük egy egész nagy rét tele fűvel, és mégis a tehén a fejét átdugja a dróton és kívül legel. Mert az mindig érdekes: Kívül legelni. ...Nem legelünk kívül!...

² P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

Ez öreg fejjel is megeshet, nem csak a fiatal lányokkal. Harminc év házasság után is előfordul.

Kentenich atya a családközösségeknek mondta: Ne legyenek sülve-főve mindig együtt! Könnyen szerelmes lesz az ember a másikba azáltal, hogy sokat vagyunk együtt. Ez még nem bűn, de nem jó. Mi a társunké vagyunk.

Látják, nincs is olyan nagy különbség a cölibátus és a házasság között. Csak egy dolgot mondok, mely ugyanúgy áll mind a kettő számára: ami nem az enyém, azt nem is akarom élvezni.

Ha mint családoknak dolgunk van egymással, gyakran adunk egymásnak tanácsot. Ha nekünk, mint házaspárnak problémáink vannak, egy másik házaspárhoz fordulunk és beszélgetünk négyesben. Ha nekem, nőnek problémáim vannak, azokat egy másik asszonnal beszélem meg. Ha nekem, férfinak van problémám, akkor egy másik férfival beszélem meg. Itt most hosszabban tartó lelki beszélgetésekre gondolok, nem úgy, mintha orvoshoz mennék. Ha azonban egy férfi egy másik nővel beszél meg a problémáit, akkor a probléma nagyon sokáig megmarad. Ha nő

létemre egy másik férfinál keresek tanácsot, érvényes ez a vallási problémákra, beszélgetésekre is, akkor egyre újabb problémáim lesznek, amiket megint meg kell beszélni. Aztán se vége, se hossza a problémáknak. Tehát a férfi férfivel, nő nővel beszélje meg a gondjait.

Természetesen kereshetek tanácsot a papnál életem nagy kérdésére. Ő egy más szférába tartozik, mert pap. De ez néhány beszélgetéssel le is van rendezve. És ha nem lehet a dolgot néhány beszélgetéssel elintézni, akkor vége, nem folytatom. Akkor minden bizonnyal nem a megfelelőhöz fordultam. Meg kell, hogy legyen az az érzésem, hogy a pap a házasságomba mintegy visszalök. Akkor választottam megfelelő tanácsadót. Sokan mégis addig keresnek lelkiatyát, amíg találnak egy olyat, akivel jókat lehet beszélgetni, aki velük játssza ezt a terméketlen játékot.³

Tevékeny hűség

A munkáltató elvárja, hogy hűségünket tettekkel bizonyítsuk: hétvégi munka, rendezvényeken való részvétel, céges sapka, ruha, kitűző viselése. Rátekintünk a mai kor sok házasságára: egy pár, aki együtt van, „hűséges”, de nincs a kapcsolatban jelen a szeretet. Régen sok ilyen házasság volt, amit összetartottak a társadalmi konvenciók – nem volt válás –, a nő nem tudott volna önálló egzisztenciát teremteni – együtt éltek, de a kapcsolat üres volt. Ma, ha a kapcsolat megromlik, ha fogy a szeretet, nem marad együtt a pár, könnyen elválnak, azt mondják, tévedés volt, nem illünk össze. Mi erre a mi válaszuk?

„Milyen kevés ma a hű szeretet!” (Joseph Kentenich)

A hűség nemcsak abban áll, hogy nem élnek más nővel, illetve férfival. Nem! A hűtlenség már ott kezdődik, hogy a társuknak nem ajándékozzák oda egészen a szívüket; hogy már nincs idejük a számára; hogy valamilyen más hobbival foglalkoznak inkább.

³ P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka I. kötet, 2002.

Vagyis valami más jobban érdekeli Önöket a feleségüknél és a gyermekeiknél. Ha mindezt átgondolják, ismét megértik, hogy ha házastársként nem élnek vallásos életet, vagyis nem gondoskodnak minden eszközzel arról, hogy a Jóistennel kapcsolatban maradjanak: nem biztosítják az imaéletet, nem gondoskodnak a szentségek gyakori vételéről, különösen is a szentáldozásról és a szentmise-áldozatról; ha nem fáradoznak azon, hogy a szerelmi életüket áldozat-életté tegyék, akkor biztosak lehetnek afelől, hogy a hűséget nem fogják tudni feltétel nélkül megőrizni.

Még egyszer elismétlem, hogy mit is értünk a hűségen: *a szerelem makulátlan tisztántartását; annak erőteljes bizonyítását; végül győzelmes megőrkítését.*

Ma olyan korban élünk, amikor fontos, hogy szeretetünk és hűségünk ne passzív állapot legyen, hanem aktívan ápoljuk ezt a két értéket. A hűség, mint kimondott szó üres, ha nem töltjük meg tettekkel: pl. házastársamra újra igent mondani – ez a hűség a mindennapokban. Házasság, ahol kimondják, hogy szabad hibáznod, szabad neked olyannak lenni, amilyen vagy, még ha engem idegesít is. Tudatosan keresni az újat a társamban, ha valami nem tetszik a társamban, keresni valami hasonlót magamban, s azon dolgozni. Hűségesnek maradni nehézségekben: betegség, kudarc, munkahelyi gondok.

Nagynak látjuk a párunkat akkor is, amikor a világ nem tartja annak. Megpihenünk egymás szívében, Házaspárok útját együtt járjuk, közös élményeinket gyakran ízleljük, gyakran járulunk szentségekhez, közös (szellemi) munkát végzünk.⁴

Kitartó odaadásban

Talán sokak számára egyszerű a megfogalmazás: hű vagyok, ha nem keresek valakit a házasságon kívül. Látnunk kell, hogy a hűtlenség ilyen értelemben csak a jól látható következménye a lelki

⁴ P. Beller Tilmann: Hűek maradunk, 2008.

eltávolodásnak. Hogyan őrizhetjük meg szívünk, lelkünk hűségét egy életen át? Hogyan tudunk kitartó odaadásban élni a sírig?

Egy fiatal pár egyszer felkereste Tilmann atyát, hogy beszélgessenek egy kicsit a házasságukról. Nem volt különösebb problémájuk, de érezték, hogy lenne mit tenniük házasságuk érdekében. Tilmann atya ezeket mondta nekik: „Ha szentek akarnak lenni, keressék, minek örülne a másik. Keressék és teljesítsék kívánságát. Tegyék azt, amivel örömet okoznak a társuknak!” Társunk kívánságát kikutatni, odafigyelni a másikra, gyakran időigényes feladat. Kapcsolatunknak jót tesz, ha időt szánunk egymásra. Néha egyszerű, máskor nagyon nehéz megteremteni kettőnk közös idejét, amikor beszélgetünk, örülünk egymásnak. Időnként rendkívüli találékonyaságra van szükségünk pusztán vágyakozás helyett. Egy férj nagyon elfoglalt volt. Naptárát jó előre megtöltötték a feladatok. A feleség először bosszankodott, kesergett, aztán kinyitotta férje naptárát és az elsőre talált nyolc napra beírta: „Stipi-stopi”. A legközelebbi időpont-megbeszélésnél a férj mosolyogva nyugtázta, hogy felesége lesz legközelebb nyolc napon át az „ügyfele”.⁵

Ne időzzenek sokat másoknál

Kentenich atya nagyon józan beállítottságú emberként egyszer azt mondta: a schönstatti családok ne éljenek állandóan egymással. Bele is bolondulhatnak, szerethetnek egymásba. Észre sem veszem – a többiek már mind észrevették –, hogy mindig más irányba nézek, és már nem a saját feleségem a királynőm, hanem egy másik. Ezért szeretem a családcsoportot olyan nagyon. Gyűrünk le a földre! Néha egy-egy asszony is elkezd álmodozni: „*Micsoda férfi! Olyan okos és jószágos! Nem mint az enyém... És kedves, igazán kedves... Olyan jó és fontos dolgokról lehet beszélgetni vele...*” Barátnőm!! Ha tudni akarjátok, hogy egy férj milyen való-

⁵ P. Beller Tilmann: Hűek maradunk, 2008.

jában – hogy ez az álomkép, valójában milyen buta kép –, akkor azt nézzétek meg, hogyan viselkedik a feleségével! Ez az élet. Nagyon sok butaság létezik. Néha a butaság veszélyessé válik. Ez nem gonoszság, nem rosszaság, nem önzés..., ez butaság. Ez az élet. És akkor mondjuk saját magunknak is: „Buta kislány.” És egy kicsit ne vessünk. Általában szabad, de nem nagyon szép. Van egy közbenső terület, ahol nem vétünk a hűség ellen, de elhagyjuk a társunkat. Mit csináljunk?

Természetesen csalódtunk a társunkban. Azért, mert a társunkat közelről éljük meg. A másikat meg távolról. A távolban nem nehéz jónak lenni, szépnek lenni. Igazán nem nehéz, mert távol van. Holnap és sokszor találkozunk, és holnapután megint feltölt ez a kapcsolat.

Mit csinálunk? Tehát csalódtok vagyunk a társunkban. Mert Isten arra szeretne figyelmeztetni bennünket, hogy szövetségünkben ő a harmadik, és most szeretné, ha növekedne a szeretetünk, hogy ne csak magunkat keressük, hanem a társunkat. Akkor növekszünk, amikor nehezzé válik a szeretet. Úgy, ahogy Jézus és az Atya között növekedett a szeretet. A 12 éves Jézus a templomban nagyon lelkesedett az Atyáért. De egy másik Jézus volt a kereszten: „*Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.*”

Akkor is szeretlek, ha keresztre feszítesz. Ez egy másik Jézus volt, egy nagyobb. És ez egy nagyobb szeretet volt. És az a fontos, hogy a szeretet növekszik. Ezért küldi a Jóisten a nehézségeket.

Először csalódnak egymásban. Másodszor szerelmesek leszünk valaki másba. Van valaki, aki megragad, lenyűgöz bennünket. Ez egészen természetes.

Mit csinálunk? A Jóistent látjuk a mögött az ember mögött, akit szeretünk. És beszélünk a Jóistennel erről. Köszönetet mondunk Neki, mert az ilyen találkozás a Jóisten ajándéka. Fölfedezük a Jóistent, és beszélünk vele. Ez az első. A második: ezt az ajándékot mindjárt visszaadjuk Neki. Ez azt jelenti, hogy az Istennel való beszélgetés keretében marad az egész. Tehát visszaadjuk az Istennek az Ő ajándékát. És ez egy kis áldozat. (Nagy áldozat.)

És szívünk minden erejével a házastársunkhoz fordulunk, mert Isten azt mondja: „Menj haza, mert szüksége van rád.” Tehát az első, amikor megszerettem valakit, akkor beszélgetés a Jóisten-nel: *Jó vagy Istenem, köszönöm szépen. De visszaadom.* És akkor Istennel együtt megyek az igazi társamhoz és szeretem őt. Ez egy egészen egyszerű életfolyamat. Fölfedezem a Jóistent és szeretettel beszélgetek vele. Egy kis áldozatot hozok, és teszem azt, amit a Jóisten akar tőlem. De nem álmodozok túl sokáig másról. És még nagyon fontos: Nem játszunk (a tűzzel)! Ha játszadozunk, akkor nagyon sok elvész abból, amit a Jóisten nekünk akart aján-dékozni.⁶

⁶ P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

MINDENNAPOK

Gondviselésbe vetett gyakorlati hit útja

A bizonytalanság megélése: Igen, Atyám!

Sok bizonytalanságot élünk meg, és ha jól látom, ez még erősödni fog. Növekedni fog a bizonytalanság érzése. Ennek egyszerű oka van. Az ember lényegéből fakadóan bizonytalan. Teremtmények vagyunk, ezért nincs a saját bensőnkből fakadó biztonságunk, hanem, mint teremtmények, Istenre irányulunk.

Istentől jövünk, és Érte létezünk. Két dolog van, aminek a Jóisten közvetlenül részese: a létrejöttünk, eredetünk és a célunk. Ezt mindig is tudtuk.

De valami más fontosabb. Isten a mi jelenünk. Isten nélkül nem is maradhatunk életben. Ő állandó kapcsolatban szeretne velünk lenni. Fel is fedezhetjük az események mögött. Ha nincs valakinek Istene, akkor marad a bizonytalanság, és a szív nyugtalansága.

A félelem általában valami konkrét dologra vonatkozik, a szorongás nem konkrét. Itt érinti meg az ember saját magában a semmit. Az érzékeny emberek gyakran érzik magukban ezt a semmit. Ez elég nehéz és nagyon-nagyon fáj.

Miért? Mi a bizonytalanság értelme? Isten meghív bennünket, és azt mondja: Én hordozlak téged. A próféták életérzése általában ez volt. Az Ószövetségben a prófétáknak ezért mondja Isten: Ne félj, veled vagyok!

Előfordul, hogy a Jóisten ezt egy ember által mondja. Az eszök, amely által Isten azt mondja nekem: Ne félj, Veled vagyok, a házastársam. A házastársam támasz számomra, biztonságot nyújt. Mögötte felfedezem a Jóistent.

De számítaniuk kell rá, hogy ez nincs mindig így. Néha egyszerűen megmarad a bizonytalanság, és akkor elajándékozzuk magunkat a Jóistennek.

Azért félünk, mert Isten a szívünket akarja, kapcsolatban akar velünk lenni, mert szeret bennünket. És újra és újra minden lehetséges dolgot elvesz tőlünk. Azt mondja, hogy én szeretnék a minened lenni.

Gondjaink vannak a gyermekeinkkel. Azt mondom: Neked ajándékozom a gyermekeket. Tégy velem, amit akarsz. Nem tudom mi lesz az egészségemmel. Azt mondom: Neked ajándékozom magam. Azaz a szeretet akkor növekszik igazán, amikor az emberi biztonságunk elveszik. Ezzel már nem az óvodában vagyunk. Ez már a keresztény élet gimnáziuma vagy egyeteme.

A félelem, a fájdalom, a magányosság, és a Jóisten iránti szeretet növekszik. Ne ámítsuk magunkat, az Atya szeretetének vagyunk az eszközei.

Mi tehát a bizonytalanság értelme? Annak a bizonytalanságnak, ami a szívünkben van, a földrengésre gondolva, a munkanélküliség, az egzisztenciális gondok... értelme a Jóistenhez fűződő szeretetkapcsolat. Akkor a Jóisten oldaláról másképp látjuk az embereket. A társunk a Jóisten szeretetének ajándéka lesz. Mi is Isten szeretetének ajándéka leszünk az emberek számára. Ha én magam minden mögött, ami nyugtalanít, az Istent látom, és kipihenem magam a Jóistennél, akkor ezt a nyugalmat másoknak tovább tudom adni. Nem futok egyik embertől a másikig, hogy telesírjam a fülüket, akkor kipanaszkodom magam a Jóistennél. A szívem nyugalmából tovább adok valamit.

Isten ott áll életünk eseményei mögött

Vannak emberek, akik hússzor akarnak szentáldozáshoz menni. Megértjük miért, csak az út hamis. Meg tudjuk érteni, mert a találkozás minden esetben szép élmény. Vannak, akik egyik templomból a másikba mennek, és meglátogatják a tabernákulumot, és otthon a férj és a gyermekek éhesek. Barátaim, nem, nem. A mi utunk nagyon szép. Ez a Gondviselésbe vetett gyakorlati hit. Észrevesszük, hogy Isten állandóan beszél hozzánk. Felfedezzük életünk minden eseménye mögött Istent. Schönstatt egyik üzenete,

hogy Isten ott áll életünk eseményei mögött. Te itt vagy nálam, és emögött a tény mögött a Jóisten van. Nagyon fontos, hogy együtt ízleljük. Kentenich atya így mondja: ízlelni.

Azért érdekes, mert az étkezéssel függ össze. Nemcsak az ételünket ízleljük. Nemcsak szellemi felismeréseket, hanem amit Isten ajándékoz nekünk, azt is.

Tudjuk, hogy manapság az emberek túl sokat esznek és vásárolnak. A test átvette a személyiség irányítását. Kentenich atya nem azt mondja, hogy a megoldás a böjtölésben van.

Nem azt mondom annak az asszonynak, aki 100 pár cipőt vagy táskát vásárol, hogy kevesebbet vásároljál, hanem megmutatom annak az útját, hogy hogyan kaphat valamit a szellemi és az isteni területén.

A Gondviselésről van szó. Ezen a téren tanulnunk kell az istennek az ízlelését. Időt kell erre szakítani. Elmeséljük egymásnak, amit megéltünk, és másodszor megéljük a Jóistent, aki a társunk által, az élményei által megajándékoz minket.

Nagyon primitív módon élünk. Lehet egyszerűen enni, harapni, rágni, nyelni vagy pedig lehet ízlelni. Ezt kell, hogy a Jóistennel tegyék. Mondták már a Jóistennek: Ízlesz nekem? Észreveszem Őt egy esemény mögött. Amikor Isten egy teremtmény által megérint engem, ebben van valami különlegesség, olyasmi, mint egy íz. Isten megérint egy táj által. Találkozom a társammal. Érzem a légkört. Az, amit a beszédünkkel kifejezésre tudunk juttatni, vagy amit közlünk egymással, az szegényes! Szeretném, hogyha nem-

csak amögött fedezzük fel a Jóistent, amit szóval ki tudunk fejezni. Érezték már, hogy a Jóisten finoman megérint? Finom lelki kapcsolatot keres velünk. Olyan sok mindent kaptunk. Isteni ízről van szó. Mit csinálnak a schönstattiak? Ízlelik Istent. Különben az áruházba mennek az emberek, és vesznek maguknak 100 pár cipőt. Egy új emberrel van dolgunk, és ez az ember az ízzel él. Keressük ezt az isteni ízt!¹

¹ P. Beller Tilmann: Szívedben az otthonom, 2000.

Mit teszünk a fáradtság ellen?

Túl-fáradtság

Ma nagyon sokan túlhajsztoltak, túl fáradtak. Azért túl fáradtak, mert túl keveset alszanak. De ez nem minden. Túl fáradtak, mert nagyon sokat kell dolgozniuk. Sokan vannak, akiknek többféle munkájuk is van. Ez nem minden. Van egy olyan fáradtság is, ami kellemes és egészséges, és van olyan fáradtság is, ami beteg és beteggé tesz. Aki egészséges módon fáradt és van negyedórája, ledől és alszik. De, aki betegesen fáradt, az nem tud aludni. A fáradtságnak egy egészséges módját egyszer egy repülőgépen éltem meg. Négy ülés volt egymás mellett és csak ketten voltunk a négy ülésen. Egyszerűen megegyeztünk, hogy ki fekszik fönt és ki lent. Én lefeküdtem a padlóra, társam az ülésekre és jót aludtunk. Ha egészséges módon fáradt az ember, akkor tud aludni. Egy repülőgép padlóján is. Van egy olyan fáradtság, amely rombolja az embert.

Ez a feszültségből származó fáradtság. Mindig feszülten vár valamire az ember. Ez a feszültség nem szűnik meg soha. Oda van feszítve az ember egy feladatra, amit meg kell oldania. Oda van feszítve egy eseményre, amire vár. Sohasem oldott. Mindig egy dologra irányul, feszül. Ma nagyon sok ember túl fáradt. Fáradtak, mert nem következett be, amit ők nagyon szerettek volna. Az erőik elhasználódtak. A nagy dolog, amire vártak, nem következett be.

A szívükben, a szívükkel fáradtak el. A munkaerejük elfáradt. Nincs már reményük. A fáradt szót átvitt értelemben is használjuk. Belefárad valamibe az ember. Ilyen értelemben fáradt valaki, ha a lelkijére elfogyott.

Sok embernek olyan életérzése van, mint egy tragikus hősné. Az ember a saját belső nyugtalanságát is élvezheti. Olyan

életérzése van, mint egy hajónak, amely lassan elsüllyed. Az elveszésnek ez a hangulata úgy hat, mint a kábítószer. Ezt élvezheti az ember, és ez nagyon veszélyes, mert rombolja a személyiségünket.

Az akarásba fáradunk el

A házasságban is elfáradhat az ember. Az az érzése lehet, hogy nem következett be a nagy boldogság. A férjem már nem fog megváltozni. Mintegy elfárad az ember a szeretetben. Ezt a tragikus helyzetet lehet élvezni. Mint egy görög dráma tragikus hőse, hősnője éljük meg magunkat. Olyan valakivel, aki az önsajnálattal ezen útván jár, és aki élvezi ezt az önsajnálatot, nem lehet a helyzetéről beszélni. Nagyon gyorsan megsértődik, ha azt mondjuk, hogy tehetsz valamit, hogy a helyzeted megváltozzon. Hanem az ilyen valaki panaszkodni szeret. És szeretné a saját panaszát élvezni. Van egy szellemi fáradtság. Az akarásba fárad el az ember. Nem tud akarni.

Mit csináljunk, ha fáradtak vagyunk? Megállunk. Gondoskodunk arról, hogy ki tudjuk magunkat pihenni. Ez egy egész kis folyamat: Megállunk, abbahagyjuk egy pillanatra a nekifeszülést a feladatra. Ezt csak úgy tudjuk megtenni, ha valaki kitölt bennünket. Ha bensőleg mindig nekifeszülünk valaminek, ha mindig egy munkát hajtunk, ha mindig valamilyen gond hajszol bennünket vagy az önsajnálattunk kitölt bennünket, akkor nagyon nehéz pihenő helyzetbe kerülni.

A fáradtságunknak beteges vonásai vannak. Aki egészséges módon fáradt, hamar felüdül, ha aludt. Néhány óra elég, hogy valaki jól kipihenje magát. Ilyenkor egy beteg fáradtságáról beszélünk, ami kimerültség. Nagyon fontos, hogy kikapcsoljunk. Hogy valaki kitöltsön minket. Kell valakinek jönni, aki kitölti azt a helyet, amivel eddig foglalkoztunk. Ha csak annyit mondom, hogy most nyugodt akarok lenni, akkor jönnek újra a régi gondolatok. Ez azt jelenti, hogy nem tudtunk megállni. A gondok tovább hajszolnak bennünket. A kívánságok tovább hajszolnak bennünket.

A felelősség hajszol bennünket tovább. A lelkünk szenvedése hajszol tovább.

Csak úgy tudunk megállni, ha van itt valaki, akire nézhetünk. Ez annak a módszere, ahogy a fáradtságon úrrá tudunk lenni. A beteg fáradtságon hogyan lehet úrrá lenni? Azt mondjuk a házastársunknak, hogy gyere, most szükségem van Rád.

Fontos dologról van szó. Akkor kikapcsolunk. Megállunk és egymásra nézünk. Egymásnál maradunk, elidőzünk egymásnál. A másikkal való találkozás erőt ad nekünk. Azaz megállunk, félretesszük mindazt, ami lefoglal bennünket. Kipihenjük magunkat egymásnál. Ezt egy perc alatt is meg lehet csinálni. Egy perc egy örökkévalóság is lehet. De az is szép, ha egymással alszunk. Ez nagyon jó szokás, hogy a házastársak egymással alszanak. Ez elsősorban egy lelki folyamat. Ez egy egész éjszaka hosszan történik. Azt mondjuk, hogy kipihenjük magunkat egymásnál. Akkor itt egy párbeszéd is létrejön. Megkérdezem a társamat, hogy kipihenhetem magam nálad? Tréfásan mondom most, és a társam azt mondja: Azt nem lehet, én is fáradt vagyok. Ha a társam azt

kérdezi, hogy kipihenhetem magam nálad, akkor érzem, hogy szüksége van rám, hogy nem tekeredhetem össze, mint egy macska, egyszerűen, hanem a társamhoz kell fordulnom.

Azt mondom: „Igen, gyere édesem!” Fontos, hogyha egymással alszunk, hogy egymáshoz forduljunk, hogy itt vagyunk egymás számára. Akkor magasabb minőségű lesz az alvásunk. Egymáshoz fordulunk s kipihenjük magunkat egymásnál és más minőségűvé válik az alvásunk.

Válasz a kimerültségre

Még egy komoly kérdés marad. Ki tudom-e pihenni magam egy olyan társnál, akivel problémáim vannak? Onnan jön az én problémám, nehézségem, hogy a házasságunk már nem olyan szép. Tulajdonképpen pszichológushoz kellene mennünk, vagy házassági tanácsadásra. Itt van egy nagyon szép gondolat. A mi programunk a gyógyítás és egyben a gyógyulás.

Megfigyelhetek embereket, akik már tíz éve az egyik helyről a másikra futnak a problémáikkal és végtelen beszélgetéseik vannak, és még mindig nem egészségesek. Talán próbáljuk meg egyszer a következőképpen.

Megállunk, egymáshoz fordulunk, félretoljuk a gondjainkat és keressük a másikat, az ő személyét, és hiszünk a szeretetünk erejében. Nagyon sok nehézség van ott, amikor valaki saját maga körül kering. Ha magunk körül keringünk, nem tudunk egymásra találni.

Kipihenjük magunkat egymásnál. Számunkra, modern emberek számára a regeneráció kérdése, a felüdülés kérdése egy nagyon fontos kérdés. Mindig nekifeszülünk valaminek. Egy élvezetre vadászunk, egy új élményt hajszolunk. Gazdasági problémáink vannak. Soha sincs elég pénzünk, mert a szomszédainknak mindig többjük van, mint amit mi meg tudunk venni. Mindig mozgásban vagyunk. Ezért mindig úgy élünk, hogy túlfeszítjük az erőnket. Sokan, akik úgy néznek ki, mintha lusták lennének, nem

lusták, hanem bénultak. Lebénulnak azáltal, hogy mindig túlfeszítik az erőiket.

Mi felfedeztük a felüdülésnek egy útját. Megállunk, elidőzünk együtt. Ez az együttlét rövid időszaka lehet. Mikor kezünket egymás vállára fektetjük, mikor egymásra nézünk, amikor megöleljük egymást. Vagy egy rövid idő, amikor egymás mellett ülünk. Azt mondjuk, hogy kipihenem magam nálad. Ez lehet egy kirándulás, amit megteszünk együtt, vagy az is lehet, hogy egymással alszunk. Itt egy nagy önnevelési feladat van. Ez egy munka. Az a feladatunk, hogy egy szilárd szokást hozzunk létre. Olyan szokást, mely annak az útja, hogy hogyan pihenjük ki magunkat. Kentenich atya egy papoknak tartott lelkigyakorlaton azt mondta, hogy mindenkinek meg kell találnia annak a módját, hogy hogyan tud felüdülni. Sok példát sorolt fel. A végén azt fűzi hozzá: Én leülök egy negyedórácskára a tabernákulum elé. Ez az a folyamat, amelyről most beszélünk.

Itt a pap Jézussal időzött el. Így pihente ki magát. Számunkra azt jelenti, amikor a társunkkal együtt vagyunk, akkor kipihenjük magunkat. Válasz a kimerültségre, megállunk elidőzünk együtt, ez nagyon sok embert érint.¹

¹ P. Beller Tilmann: Megállunk, elidőzünk együtt..., örömforrássá válunk, 1996.

Tömegember

Mindannyian egyszerűek vagyunk

Isten nem futószalagon teremti az embereket. Isten szemében nincs tömeg. A mai kor legnagyobb kihívása a tömegember. Nincsen általános keresztény család.

Isten a kor által szól hozzánk. Egy bizonyos kor nehézsége fölhívást jelent Isten részéről. Isten kezében minden eszközként szolgál, még a bolsevizmus is. Azt mondanánk, hogy ez ördögi találmány, mégis Isten kezében eszköz. A bolsevizmus nem gazdasági, hanem emberi, közösségi kép.

A tömegember minden értéktudata a közösségből jön. Csak annyit ér, amennyit a közössége ér. A tömegben érzi magát erősnek, nem akar kilógni a tömegből. Mindenben alkalmazkodik, nincs saját véleménye. Itt egy lelki alkatról van szó. Ez a tömegember. Ez az embertípus nincs gazdasági rendszerhez kötve. Ez van keleten és nyugaton is.

Az emberek között a kommunikáció nagyon telített, sűrű, ez úgy hat, hogy a gondolkodásukban hasonulnak egymáshoz. Például nézik a tévét. Így eltűnik a személyiség. Az ember az önérzetét az intézményekhez való tartozásból meríti. Saját magunkban is megtalálhatjuk a tömegembert. Nem vagyunk elég bátrak, hogy a véleményünket kimondjuk. Ez a tömegember Isten nagy kihívása az Egyház felé. A tömegember által Isten egy lényeges emberi vonásra akar figyelmeztetni.

Ez ma a legjelentősebb probléma az Egyházban. Ha egy keresztény a hitét nem vallja meg, az is ez a baj. Nem megy misére, mert kinevetik. A házasság felbomlását a közösség szokása hozza magával. A tömegemberség Isten kezében egy eszköz. Mit akar ezáltal Isten nekünk mondani?

Isten az egyes személyiség értékét akarja kiemelni. Azt, hogy mindannyian egyszerűek vagyunk. Azt mondja, hogy te számomra érték vagy. Isten igent mond ránk. Nem úgy szeret bennünket, amilyenek lennünk kellene, hanem amilyenek vagyunk. Ezért fontos és szabad elfogadni magunkat. Fontos, hogy felfedezzük magunkat. Elgondolkoztak már azon, hogy mi tetszik a másikon? Elmondták már neki?

A tömegember megjelenésével Isten figyelmeztetni akar az egyéniség és a személyiség fontosságára.¹

A tömeggel szemben

A kor eseményein át a Jóisten szól hozzánk. És mit üzen nekünk?

Építsük a saját közösségünket, a családunkat és szakítsunk időt egymás számára. Keressük az örömet az egymással és a többi emberrel való találkozásban. Ne azt az örömet keressük, melynek óceánjában a tömeg úszik, mert így elveszítjük saját magunkat. Az a világ alakulásában a démoni elem, hogy az ember teljesen függővé válik attól, ami rajta kívül történik. Azoktól az emberektől, akik programokat készítenek a számára. Isten azt mondja ezért nekünk: Az új Magyarország azáltal jön létre, hogy élő közösséget alkotunk a családon belül. Nem is hiszik, hogy milyen erősek a külső hatások. Hogy mennyire függővé válunk holnap mindattól, amit a többiek csinálnak. Hogy mennyire fognak a gyerekeink a hatalmasok füttyszavára, sípszavára táncolni.

Ezért mondja nekünk a Jóisten, hogy egy olyan új embert szeretnének, akit nem kívülről vezérelnek, hanem aki azt csinálja, amit személyesen ő akar. Aki személyiségének a magvából cselekszik. Akinek az ösztönei, szenvedélyei egy nagy eszményhez kötődnek. Ez nekünk szól. Ez áll a mi kapcsolatunkra, a dolgokkal való bánásmódra. Tehát nem elég, hogy az önnevelésünket az akaratunkkal irányítsuk. Holnap az érzelmi életünket kívülről fogják vezérelni.

¹ P. Beller Tilmann: A családi élet: küldetés és munka, I. kötet, 2002.

Ezért meg kell tanulnunk, hogy a bennünk lévő érzelmi mozgásokat magunk vezéreljük, azaz meg kell tanulnunk magunktól kérdezni és felelni: Milyen szeretnék lenni? Keressük a személyes eszményünket. És ez a személyes eszményünk nemcsak a mi programunk, hanem a szívünk vágyódásának a kifejezése is. Nemcsak az értelem és az akarat a fontos, hanem a szívünk is.

Milyen szeretnék lenni? Mi szeretnék a többi ember számára lenni?

Mi szeretnék Isten előtt lenni? Fogunk egy darab papírt és felírjuk rá a válaszokat.

És nem kérdezzük meg, hogy ez lehetséges-e? Hanem a vágyainkat kutatjuk. És akkor felfedezzük az ösztöneink indíttatásait. És felfedezzük, hogy mi a Jóisten szándéka velünk, mert Őtöle jönnek a szívünk rezdülései, vágyódásai. Ami minket belülről mozgat, az Tőle jön. Nézzünk néhány példát, hogy jobban érthető legyen:

Például anya akarok lenni, sok gyermek anyja. Gondoskodni szeretnék róluk. És egészen nekik szeretném szentelni magam.

Szeretném az életemet áldozni értük. Minden embert, akivel találkozom, úgy szeretnék befogadni, mint egy anya. Olyan szeretnék lenni, mint a Szűzanya, minden ember anyja. A Szűzanyával a kereszt alá szeretnék menni.

Egy másik példa: Másokat vezetni szeretnék. Papjuk szeretnék lenni. Tartást szeretnék nekik adni. Gondoskodni szeretnék arról, hogy jól tudjanak élni. Időt szeretnék szakítani számukra. Azt szeretném, hogy otthon legyenek nálam. És jól érezzék magukat nálam. Szeretném értük a keresztet hordozni.

Királynő szeretnék lenni, aki a fellépésével meg tud változtatni egy miliót, környezetet. Aki a környezetében felébreszti a nemes erőket. És aki valamilyen módon sugározza Isten örök szépségét.

Apostol szeretnék lenni, aki egyszerűen elhasználódik Isten országa érdekében. Aki nem kérdezi, jól megy a sora vagy sem. Hanem aki azt kérdezi: Mi jó Isten országa számára?

Fény szeretnék lenni, aki ebben a kusza környezetben másoknak mutat utat. Azt szeretném, ha Isten világossága rajtam keresztül világítana, és összekötné az embereket a Jóistennel. Olyan szeretnék lenni, mint a föld, mely hordozza a többieket és maga el van rejtve, nem veszik figyelembe. Mely újra és újra alkotó terméket hoz létre. És megajándékozza vele az embereket.

Ketten is kereshetjük az eszményünket. Számunkra, mint házaspár számára.

Mi az, ami bennem megmozdul, amikor kimondom: a mi családunk. Kik vagyunk mi? ... Milyen szeretnénk lenni, mint házaspár? Milyenek szeretnénk lenni a gyermekeink számára? Milyenek szeretnénk lenni a többi ember számára?

Néhány gyakorlati feladat:

Hol tapasztaljuk magunknál a tömegtől való függőséget? Hol van bennünk erős beállítódás a kész termékekre: a szabadidős programok, az árukínálat területén?

Mit teszünk a saját alkotó erőnkől? Meg fogják állapítani, hogy nagyon sokat tesznek. Nem új dolgokról beszélek, csak ráterelem a figyelmet. Szeretném biztosítani, hogy alkotó kedvük ne menjen veszendőbe, nehogy holnap a vett dolgok helyettesítsék. Nekünk van időnk a gyermekeink számára. Mit játszunk velük? Mit teszünk emberi kapcsolatainkért? Itt is észlelni fogják, hogy sokat tesznek. Ez a jövő magyarja. A jövő magyarjai alkotó személyiségek, nem pedig beidomított fogyasztók.

Kentenich atya azt mondja, hogy a vallásos tömegember olyan, mint Galvani békacombja... Ha nincs áram, már nem rángatózik. És ha van áram, rángatózik. Nem nehéz a békacombokat árammal rángatni, de az nem segít. Mert az élet valóságos problémái a szívünk erejét hívják ki.

Tessék, kezdjenek el újra egymással beszélni. Szakítsanak időt egymás számára.²

² P. Beller Tilmann: A családi élet: küldetés és munka I. kötet, 2002.

OTTHONOSSÁG

Lelki otthonosság

Az otthonunk élő

Igen nagy a feladat, amely előtt ma a párok, családok állnak. Arra hivatottak, hogy otthonuk Krisztus szeretetének kisugárzó központjává válják. Számunkra elsősorban az a fontos, hogy most ezt a házat belülről építsük. Ne ámítsuk magunkat! Érdemes egymásnak sok időt szentelni. A férj és feleség közti kapcsolatból fakad az élet. Amikor ők együtt vannak, megértik egymást, beszélgetnek, akkor Krisztus jelen van köztük a házasság szentségében.¹

A menny egyszer a mi otthonunk lesz. De már most is átélhetünk és megteremthetünk egy otthont. Ez számunkra, emberek számára fontos. Fontos, hogy legyen otthonunk. Az otthon ott van, ahol az Apa és az Anya van. A mi saját otthonunk szintén egy hely, egy ház, amelyben otthon vagyunk. Te azt akarod, hogy az otthont szívünkbe zárjuk, és arra akarsz minket emlékeztetni, hogy egyszer Nálad leszünk otthon.

Az otthonteremtés munka. Az otthont mindig újra kell teremteni. Állandóan alakítjuk és megváltoztatjuk. Az otthonunk élő. Velünk együtt növekszik, velünk együtt változik, és az emlékét őrzi mindannak, amit átéltünk.²

A mai korban az otthonok falai mintegy „elvékonyodtak” és átengedik a külvilág, a szuggesztív tömegtársadalom sokféle hatását. A családi házakban sem lehet ma már elrejtőzve és biztonságban élni és gyerekeket nevelni, mert az életet itt is sokféle

¹ P. Tilmann Beller: A házasság: Öröm és feladat, 2000.

² P. Tilmann Beller: „Küldd el nekünk Üdvözítőnk Lelkét, az erő Lelkét” Kilenc hét imádságban Kantenich atyával, 2003.

külső tényező járja át és befolyásolja. A kenyérkereső munka már nem kötődik a házakhoz. Az újság, a rádió, a tv, a mozi, a színház vagy az iskola is sokféle hatást gyakorol ránk és a gyerekekre. Szorosan sok más emberhez kapcsolódva élünk mi is, és a többiek véleménye, nézete, magatartása akarva-akaratlanul befolyásol bennünket is. Pl. a társadalom ma nem tiszteli a házastársi hűséget és lebecsüli a gyermekáldást. Ezek az eszmék behatolnak és átjárják otthonunkat és bennünket is.

Mi, emberek, vándorok vagyunk. Nemcsak általánosságban, mert úton vagyunk az örök Cél felé, hanem mi, a mai Idők emberei különleges mértékben vándorok vagyunk. Az egyik helyről a másikra vándorolunk. Ma itt, holnap ott tevékenykedünk. Itt, majd ott nyaralunk; hagyjuk, hogy ezen vagy azon a helyen jól menjen nekünk, csak otthonunk nincs.

Rá kell ébrednünk: napjaink emberének szüksége van a hazára, az otthonra. Így nem lep meg minket, hogy Kentenich atya az általa alapított családmozgalom számára a saját otthon megteremtését fontos és nagy célnak tekintette. Gondoskodott arról, hogy a közösségeknek, amelyeket alapított, helyi középpontjai legyenek, melyek a szent visszavonultság házai, ahol a közösség tagjai otthon érzik magukat.

Hogy jobban tudjunk szeretni

A szeretet azt jelenti, hogy egymásnak ajándékozzuk magunkat. Vagyis Krisztus él bennük, és újból az Atyának adja magát. Arról van tehát szó, hogy Krisztus újra megszülessen a házainkban. Biztosan érezték már, hogy mi a különbség egy eszme és az élet közt. Könnyen kimondjuk, hogy Jézus az Isten Fia, de ennél sokkal több és szebb, ha Jézus bennem él és én az ő szeretetével fordulok a társam felé. Megbocsátok neki, megértem, és még azt is megengedem, hogy megnevezze a hibáimat.

Azt tapasztaltuk, hogy a Szűzanya segít, hogy Krisztus bennünk éljen.

Úgy, ahogy Betlehemben megszülte egykor, úgy szeretné újra megszülni a mi családjainkban is. Ezért kérjük őt, hogy jöjjön a házukba és tegye azt a kegyhelyévé. Tegye ugyanazt nálunk is, mint Schönstattban. Ajándékozzon meg minket az Istennel való bensőséges kapcsolattal, alakítsa át szívünket, hogy ott is szeretni tudjunk, ahol fáj. Adjon nekünk is apostoli küldetést!

A schönstatti Anya nagy nevelő. Nem elég azt mondanunk neki, hogy jöjj hozzánk, mert visszakérdez: „Mit adsz?” Ő nem jön csak úgy hiába. Azon fáradozik, hogy jobban tudjunk szeretni. Ezért mielőtt jönne, előterjeszti a követeléseit: „Adj teret az életedben Krisztusnak, akkor szívesen jövök!”

A házi szentélyben köztünk élő Szűzanya

Hogyan néz ki ez gyakorlatilag? Fogják a képét és a lakásban egy helyet készítenek neki. Aztán néhány hónapon át igyekeznek jobban szeretni. Időt szakítanak egymás számára, és az áldozataikat felajánlják a Szűzanyának. Imádkoznak együtt, hogy felfedezzék eredeti hivatásukat, házasságuk eszményképét. Választ keresnek ezekre a kérdésekre:

Milyen szeretnék lenni a házastársam számára? A gyerekek számára? A barátok számára?

Keresik együtt az Isten vezetését az életükben. Aztán mindebből összeállítanak egy szentelési imát. Akkor egy kis ünnepet tar-

tanak együtt, ahol kéri a Szűzanyát, hogy költözzön hozzájuk úgy, ahogy 1914. október 18-án Schönstattban tette. Talán meghívna egy atyát is, hogy képviselje Kentenich atyát.

A háziszentélyben arról van szó, hogy a Szűzanya újraszüli Krisztust az otthonunkba. Beszélgessenek egymással erről! Ugye érzik, hogy ez a munkánk kulcsa, mert magunktól oly keveset tudunk csak. A Szűzanyával való ilyen kapcsolatot Schönstattban szeretetszövetségnek nevezzük. Mi neki adjuk szeretetünket, hűséges kötelelességteljesítésünket, felajánljuk áldozatainkat, ő pedig otthont ad a szívében, hogy meg tudjuk vele együtt valósítani családi hivatásunkat.

A szeretetszövetséghez szentelés formájában csatlakozunk. A Szűzanyával való ilyen szövetség által lesz valaki schönstatti család.³

Amikor a Schönstatti Családmozgalom létrejött, Kentenich atya azt mondta a családoknak: vigyék magukkal a Szűzanya képét és rendezzenek be neki díszhelyet a lakásukban. Így ezek kis szentélyekké válnak, ahol a kegykép kegyelmet közvetít, szent családbirodalmat teremt és szent családtagokat formál.

Ha megtaláljuk családunk hivatását, akkor ez felvértez minket környezetünk rontásaival szemben.

A házi szentélyben köztünk élő Szűzanya hozzásegít minket, hogy felfedezzük mi a feladatunk, és életünket ennek megfelelően alakítsuk. Vagyis egészen konkrétan a Szűzanyával megbeszéljük és eldöntjük, hogy minek van helye és minek nincs az otthonunkban. Vonatkozik ez az eszmékre, a gondolatokra, az erkölcsi elgondolásokra, az örömszerzés útjaira, a szabadidő eltöltésére vagy a munkavégzésre. A Szűzanya segítségével házunkban egy szellemileg zárt tér jön létre. Így lesz lehetőségünk

³ P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka II. kötet, 2018.

hitünk átélésére és életünknek keresztény lelkiiséggel való átítására.

A családok elfogadták Kentenich atya javaslatát. Kérték a Szűzanyát: Jöjj el hozzánk! Neked ajándékozunk az imáinkat és az áldozatainkat, egymás iránti szeretetünket, a mindennapok törekvéseit és fájdalmainkat. Kérünk Téged, gyere a házunkba és lakj közöttünk! Különleges karizma olyan otthont teremteni, ahol az emberek, akiket szeretünk, védettségben érzik magukat. Egy olyan otthont teremteni, amelyben a Szűzanya, mint a ház anyja fejt ki hatását.

Kentenich atyával imádkozhatjuk együtt: „Tegyél engem képessé, hogy otthont tudjak teremteni, olyan otthont, ahol szerettem szívesen tartózkodnak. Add meg a kegyelmedet, küldd el nekem a Szentlelket, hogy a helyet, ahol élek, olyanná tudjam alakítani, hogy az a mi örök otthonunk, a Mennysors ország mása legyen. Ámen.”

Családi szokásrend

Egy olyan hely, ahol melegség van

A mi családuink egy olyan hely, ahol melegség van. A melegség abból származik, hogy jót akarunk egymásnak. Ez érezhető. Egy ember melegségét érezni lehet. Vannak olyan emberek, akiknek a közelében melegséget érzünk. Vannak hideg emberek is. Érezhető, amikor például egy asztalnál étkezünk, hogy van, aki bizonyos melegséget sugároz ki, a másik közelében azonban valamilyen hűvösség uralkodik. Ez érdekes, ugye? Formálisan lehetünk nagyon korrektek, de hidegek. Vagy lehetünk külsőleg korrektek, és ugyanakkor melegséget sugárzóak. Ez a melegség úgy keletkezik, hogy a másikhoz fordulok és éreztetem vele, hogy jót akarok neki. Tehát nem kell valami különöset mondani, csak gondolni, hogy jót akarok neki. És ha többen vannak együtt, akik egymásnak jót akarnak, akkor meleg légkör jön létre. És ha ebbe a körbe belép egy idegen, akkor elcsodálkozik, és azt mondja: Nézd, hogy szeretik egymást! Így válik egy keresztény család Jézus Krisztus szeretetének jelképévé. Itt feladatunk van. Lehetünk korrektek, ugyanakkor közömbösek. Élhetünk egymás mellett vagy élhetünk együtt. Egy kis erőfeszítésbe kerül az, hogy együtt éljünk.

Amikor fáradt vagyok

Amikor fáradt vagyok, visszavonulok, és a másik mellett élek csak. Vagy amikor nagyon elfoglalnak a gondolataim. Ezért sokszor egymás mellett élünk. És akkor a másik személy közömbös számunkra. Így van ez a tévével. Egy olyan közösség, amely tévét néz, nem közösség általában, hanem egymás mellett ülő, különálló személyek csoportja. És mindegyik a képernyőre néz. Amikor egy asztal körül ülünk és játszunk, akkor együtt vagyunk. A tévé-

nézésből is lehet közösségi élményt teremteni, de akkor senki nem mondhatja a másiknak, hogy maradj nyugton. Vannak, akik ilyen közösségi élményt teremtenek a tv-nézésből. Beszélnek egymással arról, amit látnak. Vicceket faragnak. Vagy kérdeznek, vagy kommentálnak, ahogy azt egy családban lehet. Nem azt mondom, hogy ezt így kell csinálni, csak azt mondom, hogy egy közösség akkor lesz meleg, ha egymás felé fordulunk. Hogy nem egymás mellett ülünk, hanem együtt ülünk. Magyarország egy lelkileg meleg ország. Engedik, hogy a másik személy érezze, ha szeretik őt. Amikor a magyarok elbúcsúznak egymástól, másképp viselkednek, mint a németek. A németek úgy is elmennek, hogy nem búcsúznak el.¹

Fontos, hogy ügyeljünk családjainkban az egészséges életmódra. Ha az ember beteg vagy fáradt, akkor elsőnek a szellemi funkciók esnek ki. A szeretet is nehezebbre esik annak, aki fáradt. Az élet-szentségre való törekvés a házasságban azzal kezdődik, hogy az ember eleget alszik. Különböző embereknek különböző az alvás-igénye. Kérdezzék meg időnként a házastársukat: Gondolod, hogy eleget alszom? És ha a házastárs azt mondja: Neked többet kellene aludnod! Akkor tudjuk már, hogy mi a baj.

Ügyeljünk az elégséges testmozgásra is! Különösen azok, akik ülve dolgoznak vagy keveset mozognak, könnyen ingerlékenyek és agresszívek lesznek.

Az étkezéshez nem értek annyira, de a férfiaknál a szeretet mindig egy kicsit a gyomron is múlik. Anyámtól hallottam egyszer a jó házasság receptjét: etesd a bestiát és békés lesz. A házastársi béke, látják, nemcsak az alváson múlik, hanem a konyhán is.

Fontos feladat továbbá a közös napi ritmus kialakítása. Jó, ha naponta egy vagy két étkezést együtt tölthetünk. Az is nagy dolog, ha reggelenként van egy kis időnk egymás számára. Tíz perc

¹ P. Beller Tilmamm: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

is sokat jelent. Ha reggelenként a felkelés és az indulás között van tíz percünk egymásnak, akkor az egész napunk sokkal nyugodtabb lesz. Ez az idő a valódi közösség ideje, hiszen este, amikor ismét találkozunk, általában már fáradtak vagyunk.

Kedves asszonyok, ügyeljenek arra, hogy férjük egy szép feleséget láthasson.

Ne takarító ruhában várják őt haza. Gondoljanak arra, hogy férjük munkahelyén a nők sokat adnak a szépségükre. Nem szabad, hogy velük szemben otthon egy boszorkány fogadja őket. A gyóntatószékben egyszer egy asszonynak azt tanácsoltam, hogy menjen el fodrászhoz. A házassága veszélybe került, amin nem is lehetett csodálkozni.

Ha este a házaspár újra találkozik, akkor bizonyos stílusra, ritmusra van szükségük. Lehet, hogy a munkából hazatérőnek először egy kis nyugalomra van szüksége. Szeretne talán egy kicsit visszavonulni, ha erre van hely és lehetőség. Vagy talán elmenne egyet sétálni a kutyával, esetleg a gyerekekkel.

Esetleg ledől egy fél órára a heverőre, ami alatt nem szabad zavarni. Ez csak néhány példa volt a stílus kialakításához. Mielőtt az idejüket a tévének szentelnék, vizsgálják meg, hogy mennyi idővel rendelkezhetnek egyáltalán szabadon. Rá fognak jönni, hogy milyen kevés ez, és ennek alapján szabják meg a tévézés idejét.

A közös napirendet ismételten beszéljék meg. Ügyeljenek arra, hogy a házaspárnak elegendő ideje jusson egymásra. A gyerekek a házasság zsarnokaivá is válhatnak, sőt képesek azt szét is rombolni. Legyen gondjuk arra is, hogy a házaspár Istennel hármásban időzhessen. A gyermekekkel együtt végzett imádság nem ugyanaz, mintha a házastársunkkal állunk Isten elé, és beszélünk vele.

Nagyon fontos, hogy az egyházi év atmoszféráját beengedjük a családi életbe. Különösen fontos a heti szentmise és a vasárnap közös alakítása. Most beszéljünk egy kicsit a vasárnapi szentmise ünnepléséről.

A szentmise mint életmise

Szívesen beszélünk arról, hogy a vasárnapi misét életmisévé kell alakítani. Készüljünk fel közösen a vasárnapi szentmisére. Hogyan néz ez ki? Összekapcsoljuk életünket a szentmisével. Először megkérdezzük magunkat, hogy az elmúlt héten hol vétkezünk? Talán veszekedtünk, talán közömbösek voltunk egymással, talán túl kevés időt adtunk egymásnak. Ezt a bűnösséget visszük magunkkal a vasárnapi misére, és ott együtt könyörgünk:

Uram irgalmazz! Olvassuk el azután a vasárnapi olvasmányokat, és kérdezzük meg: Mi van belőle rám hatással? A szentmisén aztán újra figyelünk a szövegre, és ugyanezzel a kérdéssel hallgassuk a prédikációt is. Tulajdonképpen így nincs gyümölcs nélküli szentbeszéd.

A szentmisére való felkészülés során megfogalmazzuk azt is, hogy mit kérünk az Úrtól. Az egyetemes könyörgéseknél aztán mi is mondjuk el ezeket.

Azután megkérdezzük magunkat, hogy milyen áldozatokat helyezhetünk majd a paténára? Vegyük azt is számba, hogy mit fogunk megköszönni az Úrnak.

Készüljünk fel arra is, hogy a szentmise nagy hálaímájában mi is köszönetet mondhassunk Isten nagy tetteiért a mi életünkben. Ha Istennek egy ajándékát mélyen átéljük, akkor újra meg újra úgy érezzük, hogy köszönetet kell érte mondanunk.

A szentmisében Isten mindig újra megajándékoz szeretetével bennünket. Krisztus megváltó tette jelenvalóvá válik közöttünk, és önmagát odaajándékozza nekünk a szentáldozásban. Sohase lehetünk közelebb egymáshoz, mint amikor együtt áldozunk. Mint feleség és férj, Krisztus tagjai vagyunk. Még egy szó a békecsókhoz. Ez azt jelenti, hogy ismét minden teljesen rendben van magunk között.

A szentmise zárszava kiküld bennünket a világba, a mi családi életünkbe.

A szentmisének ilyen előkészítése nem fog sikerülni azonnal az első szombaton. Ehhez egy fél évre is szükség lehet. Talán azzal a résszel kezdjük, amelyik a legjobban fekszik nekünk. Például a békecsókkal, néhány eredeti könyörgéssel, a szentbeszéd üzenetének keresésével, áldozataink felajánlásával vagy a hálaadással. Először csak egy valamit választunk ki. Láthatjuk, munka van bőven. Mindig a heti életritmus kialakítása legyen a szemünk előtt.

Jöjjenek-e a gyerekek velünk a szentmisére? Ez a szentmisét vezető paptól függ. Nálunk az az alapelv, ott is, ahol több százan jönnek össze, hogy akit egy kisgyerek lármája zavar, az hazamehet. A schönstatti családok találkozóin a gyerekek mindig ott vannak.

Ha tehát hűek vagyunk a házastársi hivatásunkhoz, és magunkra vesszük a gyerekek súlyát és kiabálásuk terhét, akkor könnyen lehetséges, hogy Isten a mi fáradozásunkat szeretetével megjutalmazza, és a gyerekek kiabálása közben jobban fogunk imádkozni, mint anélkül.

Ha a gyerekek már nagyok, akkor bevonhatjuk őket is az előkészületbe. De ne veszítsük szem elől, hogy a család tulajdonképeni erőforrása a férj és a feleség közti házastársi kapcsolat.

Saját magunknak kell eldönteni, hogy mit csinálunk kettesben és mit a gyerekekkel.

Mindenesetre azt tanácsolom, hogy kettesben kezdjék. Ahhoz, hogy házasságuk Isten lakóhelye, étellel teli szentély legyen, elég számú vallásos gyakorlat kell, amit csak ketten végeznek.²

² P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka I. kötet, 2002.

Kápolnánk kincsei

Az óbudavári Schönstatt kápolna

A Gódány család 1980-ban költözött haza Magyarországra Ausztriából. A gondviselő Istennek – aki vezette őket –, az volt a szándéka, hogy a schönstatti Szűzanya hazánkban is utat találjon a családokhoz. Segítse őket a házasságuk szentségében, a mindennapi családi életükben hiteles, szerető keresztény életet élni, a katolikus egyháznak hű tagjává válni és apostoli munkával – a

saját családjuk után – minél többeknek továbbadni a tapasztalataikat.

Ahol a schönstatti közösség növekedni kezd, hamarosan feléled a vágy, hogy megépüljön a közelükben az összetétel mása, egy schönstatti leányszentély. Magyarországon is feléledt a vágy a közösségben, hogy Óbudaváron felépüljön egy schönstatti kápolna. Arra vágytak, hogy a Szűzanya itt is letelepedjen és ossza adományait, amiket olyan kézzelfoghatóan éreznek a hozzá zarándoklók a különböző országok Schönstatt szentélyeiben. Ezek az adományok a lelki otthonosság, a lelki átalakulás és az apostoli gyümölcsözőség. Az adományok minden összetétel mintájára épült leányszentélyre érvényesek, és ugyanúgy a háziszentélyekre is. A magyar családok háziszentélyei az óbudavári leányszentély mellékoltárai.

A schönstatti kápolna egy jel. Jelzi, hogy körülötte él egy közösség, mely komolyan törekszik Schönstatt küldetésének megvalósítására: a modern kor, a harmadik évezred számára egy új keresztény embertípus és közösség kimunkálására. Erre nem csupán a kor szava, az egyház és a világ érdeke miatt törekszik, hanem elsősorban Máriának, Schönstatt kegyelmi anyjának kezdeményezésére, az Ő anyai és nevelői együttműködésével és az általa közvetített hathatós kegyelmek segítségével. Úgy mondjuk ezt mi, schönstattiak, hogy szeretetszövetséget¹ kötöttünk Máriával. Száz házaspár a saját lelki erejét összegyűjtve meghívta ide a Szűzanyát. Ez a kegyelmi háttér ma is él és működik. Ezt hirdeti az oltárterítőn a felirat: „Semmit nélkülöd, semmit nélkülünk!”

¹ Lásd részletesen a fogalmat a szeretetszövetség fejezetben. „Schönstattban minden azzal a szeretetszövetséggel kezdődött és kezdődik ma is, melyet Kentenich atya Máriával, a Megváltó anyjával, a kegyelem közvetítőjével, a segítővel és nevelővel kötött.” Schönstatt sajátos értékei I. kötet, Küldetésünk titkai 6., 1996.

Nézzünk meg részletesebben néhány fontos tárgyat az óbudavári kápolnánkból:

Az oltárkép

Az oltárképet, mely az összesen-tély schönstatti kegyképének másolata, Gódány Róbert és Rita megbízásából két Bécsben élő Mária-nővér szerezte be. Az eredeti olajfestményt egy svájci festő, Luigi Crosio (1835–1915) festette ezzel a címmel: „Refugium Peccatorum” (a bűnösök menedéke). A kép nem esztétikailag fontos, hanem sokkal inkább lelki tartalma miatt. Szívesen nevezik MTA-képnek is (latinul: Mater Ter Admirabilis – Há-

romszor Csodálatos Anya). A kép körül látható felirat 'Servus Mariae nunquam peribit' jelentése: Mária szolgája sohasem vész el. A felirat Zoltán Győző munkája, ahogy a 2017. október 8-án Székely János püspök atya jelenlétében a kegykép fölé helyezett kis tűzzománc Szent Korona is. Ezen az ünnepen „Az élet királynőjévé” koronázta a magyar Schönstatt család a kegykép Máriáját.

Kentenich atya 1935-ben így beszélt a képről: „Amíg az egyszerű nép örömmel nyúl utána, addig az értelmiségünk számára gyakran a botlás köve, az elutasítás-érzés kiváltója és így a mozgalommal szemben válság okozója. A kép 1915-ben a zavarodottság miatt mintegy szükségmegoldásként került a kápolnába. De miután a mozgalom vele nőtt fel, már nem lehet tőle elválasztani. A gondolataink ma már általában elfogadóak, sőt bizonyos lelkesedést is mutatnak. Ha a kép és a kápolna a modern ember ízléséhez alkalmazkodna, akkor valószínűleg egész gyorsan elérné a

mozgalmat egy bizonyos fajta naturalizmus vagy vallási esztétizmus vagy az intellektualizmus, ami pedig már a lélekharang kongását jelentené. Így azonban személyes döntésre, a mélyben működő erők átvizsgálására készíti a műveltebb érdeklődőt, hogy a mozgalmat mint élet- és kegyelem-mozgalmat fogadja vagy utasítsa el. Jelképesen és folyamatosan a kereszt botrányát nyomja rá a kép a mozgalomra, és okot ad Isten Országá nagy törvényének kihatására: „és a kicsiket felmagasztalta.”²

Az egységkereszt

Minden Schönstatt szentélyben találunk az oltáron egységkeresztet 1960 óta. Az egységkereszt a Schönstatt Mozgalom egyik legjellemzőbb szimbóluma. Krisztus, Mária és az Atya jelkép jelenik meg rajta. Kifejezi a kettős egységet, amit Schönstatt hirdetni szeretne: Krisztus elválaszthatatlan Máriától és Mária is elválaszthatatlan Krisztustól. A felső Atya jelkép megvilágít mindent: Krisztus és Mária megpihen az Atyában, a kereszten, melyet az Atya szeretet-terve választott a megváltás eszközeül.

Különleges Krisztus és Mária testtartása: életben vannak, anya és fia kölcsönösen egymásra tekintenek mély párbeszédben. Az a tény, hogy életben vannak, nem csak szimbolikus, hanem egy hitigazságot mutat meg: Krisztus és Mária a kereszten

² Schönstatt sajátos értékei I. kötet, Küldetésünk titkai 6., 1996.

és a valóságban is él – jelenleg is – megdicsőült testben.³ A magyar kereszt azonban egészen különleges értéket képvisel. A szép, ezüsből készült ötvösmunka Ozsvári Csaba ötvösművész kiemelkedő alkotása. Motívumai, indái az általa készített Magyar Missziós kereszt is visszaköszönnek, aminek hiteles másolatát – Pogány Gábor Benő alkotását – a kápolna előtt 2021. július 4-én állították fel, amikor az eredeti missziós kereszt Óbudaváron járt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus évében. Ozsvári Csabát a Jóisten Óbudaváron a szentély mellől szólította magához 2009. július 9-én a III. szövetségi évfolyam szentelését követő órában. Felesége, Imri a következőket írta az egységkeresztről:

„Az óbudavári schönstatti feszület, amit szövetségi »egységkeresztnek« hívunk, a kápolna felszentelésére készült el. A megfeszített Krisztus mellett a Szűzanya egy kehelyben felfogja Krisztus kiömlő vérét. A Szűzanya ezen az ábrázoláson az egyházat jeleníti meg. Olyan szépen írja le ezt a katekizmusunk: »Mert a keresztben elszenderült Krisztus oldalából fakadt az a csodálatos szentség, amely maga az egyház. Az egyház a keresztben meghalt Krisztus átszúrt szívéből született.« Az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyház. A Szűzanya és az anyaszentegyház egy és ugyanaz. Jézust és Máriát mindig együtt kell látnunk.

Csaba mindezt oly módon jeleníti meg, hogy bár Jézus fájdalmasan néz Máriára, körülveszi Őket a Mennyei ragyogás. Akárhányszor az egységkeresztre tekintek Óbudaváron, ezt a ragyogást látom, ahogy mérhetetlen szeretetük sugárzik felém.”

A dachauai kereszt

A dachauai koncentrációs táborban Kantenich atyával együtt több ezer pap raboskodott, közülük 800-an ott is haltak meg. A tábor vezetése megengedte a papoknak, hogy egy barakkot kápolná-

³ A schönstatti egységkereszt története | Magyar Schönstatti Családmozgalom (<http://csaladok.schoenstatt.hu/schonstatti-egysegkereszt-tortenete>)

nak használjanak. Az oltár egy közönséges asztal volt. Ez az oltárasztal később múzeumba került, de egyik eleme annyira rossz állapotban volt, hogy ki kellett cserélni. A kibontott elem egészséges részéből kis keresztet készítettek és szétosztották, hogy minél többen emlékezzenek a Dachauban raboskodók életáldozatára. Az óbudavári kápolna tabernákulumának ajtaján látható kis fekete kereszt a mi dachauhi ereklyénk.

Összeköt bennünket Kentenich atya életével, életáldozatával, és a nemzetközi Schönstatt-mozgalommal, akik ezt nekünk ajándékozták.

A korsó

A korsó fontos jelkép a schönstatti kápolnában. A kánai menyegző csodáját jelképezi, amikor a Szűzanya látja, hogy „Nincs több boruk”, és azt mondja a szolgáltnak: „Tegyetek, meg mindent, amit mond.” (Jn 2,3–5) Jézus pedig Anyja kérésére a vizet borra változtatja. A víz a mi áldozatainkat jelképezi, a bor a lelki átalakulás kegyelmét. A korsóba helyezük felajánlásainkat, a Szűzanyának ajándékozott hozzájárulásunkat a kegyelmi tőkéhez. Ide helyezhetjük kéréseinket is, hogy Mária mindezeket mások javára fordítsa. A korsót Vitos Veronika csíksomlyói keramikus készítette ajándékba barátainak, egy veszprémi családnak.

A szent magyar királyi család szobra

2004 nyarán Tilmann atya papi évfolyama tett látogatást Óbudaváron. A szentély alapjai már elkészültek. Ott fogalmazta meg az egyik atya az ötletet, hogy a magyar kápolnában legyen valami eredeti, magyar sajátosság: a szent magyar királyi család szobra. A szent magyar királyi családról Bory Jenő szobrászművész készített szobrot, amelyről több kerámia másolat is készült. A kápolnánkban álló nagyított másolat Szabó Péter egyetemi tanár, szobrász restaurátor alkotása. Tilmann atya erről így beszélt egyik előadásában: „Magyarország egy Szent Családdal kezdődik. Képzeld el, hogy egy új Magyarország kezdetén néhány Szent Család van... De egy kicsit mélyebbre kell ásnom. Egyike a legnehezebb kérdéseknek ebben a modern világban, hogy hogyan viszonyul egymáshoz eredetiség és közösség. Erre nekünk van válaszuk. A válaszuk a következő: az egyes személy kapcsolódása a közösséghez nem az által történik, hogy valahol középütt találkoznak, hogy egyik a másikhoz alkalmazkodik, hogy valaki föladja a személyes sajátosságát, hogy beilleszkedjen a közösségbe. Mi Schönstattban azt mondjuk: a közösség nem alkalmazkodás révén jön létre, hanem azáltal, hogy mindenki kibontakoztatja sajátosságát, eredetiségét. Minden személyiségnek megvan a személyes eszménye. Minden családnak megvan a családesezménye. Mi nem egy általános keresztény házas eszményt valósítunk meg. Mi megpróbáljuk megvalósítani a mi eredeti, sajátos házas eszményünket. És a magyar Schönstatt-családnak is egy egészen sajátos arculata lesz. Azaz a közösség úgy jön létre,

hogy mindenki kibontakoztatja a saját eredetiségét, és szeretettel kötődik a többiekhez. Mit tehetünk? Adjanak teret a vágyódásnak! Szűzanya, gyere hozzánk, alakíts bennünket, csinálj belőlünk egy szent családot! Csinálj belőlünk egy szent schönstatti családot”⁴

⁴ P. Beller Tilmann: A családi élet: küldetés és munka II. kötet, 2018.

A HÁZASSÁG

Barátaim, a házasság munka!

Az a feladatunk, hogy a szeretet kultúráját felépítsük. Ha Isten egy embert küld nekünk, akit szeretünk, akkor mindig az a kívánsága, hogy ez a szeretet növekedjen. Hogy a szeretetünk önzetlenné váljon. Azt szeretném, hogy neked nagyon jó legyen. Egészen odaajándékozunk magunkat a házastársunknak és a családuknak. Olyan családot építünk, amelyben melegség van. Ez a család az Isten szeretetének képmása.

A férfias és a nőies

Egy kultúra akkor érett, gazdag, amikor a kétféle gondolkodás, a férfias és a nőies, a diszkurzív és az intuitív gondolkodás kölcsönösen kiegészítik egymást. Minden férfiben vannak női vonások is. És minden nőben vannak férfias vonások is. Egy ember akkor érett, ha mind a kettő kifejlődött benne.

A férfi egész lénye erősen kifelé irányuló. Inkább arra irányul, hogy alakítson, alkosson valamit; szívesen jeleníti meg saját magát. A férfi számára a szeretethez vezető eredeti út a feladatközösség. Számára nagyon fontos, hogy felesége befogadja, elfogadja. Hogy el tudja mesélni, mit csinált, mit tervez. Annak a férfinak, aki mesélhet a munkájáról a feleségének, jobb ötletei vannak. A szelleme úgy bontakozik ki, mint egy vetőmag a termékeny talajban. De meg kell tanulnunk azt is, hogy a szívközösség módján is szeressünk. Ezért azt tanácsolom Önöknek, hogy karácsonyra írjanak levelet.

Az asszony hivatása, eszménye, hogy ajándékozzon, magát odaajándékozza, és hogy befogadjon. Az asszonyok elsődlegesen a szívek közösségét élik át. A lelki ösztön erősebben van jelen a nőkben. Mint ahogy általában a nő lelkileg erősebb, mint a férfi. Egy nő lelket és alakot tud adni a dolgoknak. S nekik pedig azt kell

megtanulniuk, hogy feladatközösséget képezzenek a férjükkel. A női gondolkodásnak az ereje az intuíció. Mit tud a feleségem jobban, mint én? Egy jó férj sokszor megkérdezi. „Hogyan gondold te ezt? Mit gondolsz erről?” Az a legfontosabb, hogy tiszteljük a női gondolkodást! Azt hiszem, hogy a jövő ipara is a férfi és a nő egysége által fog alakulni. A vezető menedzser döntése egy férfi és egy nő közötti beszélgetésből fog megszületni.

A társkapcsolat akkor szép, ha tisztelettel keressük a másik eredetiségének a megismerését. A házastársamat nagynak látom. Kedves asszonyok, önök tudják, hogyan kell bánniuk a férjükkel. Tegyéek meg és mondják neki: Te vagy a legnagyobb! Ezt szívesen hallják. Mi, férfiak mindig egy kicsit trónon ülünk. Ha az asszonyok végre felfognák, megértenék, hogy minket tisztelni kell, akkor mindent megkaphatnánk tőlük. De vannak asszonyok, akik nekünk parancsolni akarnak. Azt nem lehet. Mit kell tennie a férfinek? Meg kell hódítania a nőt. Ki kell vívnia a felesége tiszteletét. Azáltal, hogy tisztelettel közeledik hozzá. És mély lelki kapcsolatot keres. Tisztelem a feleségemet, amikor figyelmes vagyok iránta, amikor meghallom a szavát, és azt komolyan veszem, vagy megkérdem a véleményét. Csinálj a feleségedből egy királynőt. És teljesítsd minden kívánságát. Amikor mi saját magunkhoz ragaszkodunk, háborúzunk egymással. Ha mind-egyikünk a másikat trónra helyezi, akkor a végén mind a ketten a trónon ülünk.

Időt szánunk egymásra

Ha azt mondom, hogy a férjemnek nincs ideje a számomra, akkor ez azt jelenti: az az idő, amit velem tölt, nem a számomra van. Legyen időnk egymás számára. A sok kis találkozás a nap folyamán legyen a közömbösség és felületesség elleni harc és harc a saját szívünk hangulatai ellen. Veszélyt jelent – különösen a keresztény családok számára –, hogy mindenütt az egész világon tevékenykednek, agyonhajszoják magukat. Van időm számodra, azt jelenti: egymás felé fordulunk. Ez jelenthet öt percet. Nem

mellette vagy nála vagyok, hanem hozzá fordulok. Érdekel az, ami őt a szívében foglalkoztatja. Ez egy sajátos külön cselekvés. A másik felé fordulás áldozatot jelent. Miért? Mert több más dologgal vagyunk elfoglalva, melyek kitöltik a szívünket. Ezt most mind elengedjük, és a társunkhoz fordulunk. Aztán befogadjuk, amit mondott, érdeklődünk iránta. Ne az a kívánság éljen bennünk, hogy azt szeretném, ha engem megértene, hanem az, hogy én szeretném megérteni őt.

Áldozatkészség

A keresztény élet a szeretet élete, mely ad akkor is, ha nehezebbre esik. Krisztus a kereszten odaajándékozta magát értünk az Atyának. Ha mi is a házasságunkban egymásnak ajándékozunk magunkat, akkor a kereszten függő Krisztushoz vagyunk hasonlóak. A Szűzanya hív, hogy áldozatot ajándékozzunk neki, hogy másokat megáldhasson. Meghív a keresztény életre. Azt szeretné, hogy Krisztus éljen bennünk. Azt mondja, hogy ajánlj fel egy áldozatot a társadért. A keresztény mivolt jelképe: a cédulákra felírt áldozatok a korszokban. Mint házastárs, egészen természetesnek veszem az áldozatot a másikért. Amit Krisztus az emberiségért tett, azt teszem én is a társamért.

Kellemetlennek talállok egyet és mást a társamban. Felbukkannak emlékezetemben a hibák vagy magatartásformák, amelyek fájdalmat okoznak nekünk. Ezeket hagyjuk ott, ahol vannak, és szeretettel a társunk felé fordulunk. A szeretet fájhat. Nem baj, hogyha fájdalmat is okozol nekem. Tudom, hogy te is elviselsz engem.

Megbocsátás, kibékülés

Bennünk él egy öntudatlan elképzelés a jó életről. És hogyha egy hiba történt, akkor a hibát ki kell javítani, és jól kell élni tovább. Ebben az értelemben azok vannak különösen nagy veszélyben, akiknek a szülei jó keresztények voltak. Ők azt gondolják, hogy mindig jónak kell lenniük. És a másiknak is jónak kell lennie. És ez

helytelen. Mindig újra meg kell bocsátanunk. Újra és újra meg kell egymást ajándékoznunk a szívünk szeretetével.

A szeretet a bűnösségnél is erősebb. És van bűn közöttünk. Nemcsak az az érdekes, hogy valamit objektíve hibásan vagy rosszul teszek, hanem az is fontos, hogy hogyan hat a viselkedésem a másokra. A társam bűnössé lett velem szemben. Fájdalmat okozott nekem. És most bennem él az a gondolat, hogy valami rosszat tett nekem. Az első: nem turkállok a sebemben. A második: nem futok ide, nem futok oda, hogy panaszkodjam a társamra. Ne hordják ki a problémáikat, hanem beszéljenek egymással. Egy asszonynak van egy anyákból álló csoportja. A többiek egyszer azt kérdezték tőle: miért nem szidod soha a férjedet? Azt válaszolta: mert én a férjemnél panaszodom ki magam vagy szemtől szembe szidom. Ezt nem jó a házasságon kívül végezni. A társkapcsolatból eredő problémáknál az egyszemélyes terápia általában az ellenkezőjéhez vezet. Hogyha tanácsra van szükségük, akkor ketten mennek, mert akkor a társam hallgatja a beszélgetést. És akkor a beszélgetés után újra kezdhethetjük az életünket.

A szeretet erősebb, mint az a fájdalom, amit nekem okoztak. Egyszerűen szeretek tovább. A szeretet fájhat. Ez normális. Néha a szeretet akkor nem normális, amikor nem fáj. Ez szép, de nem normális, mert mindenki bűnös, természetesen. A bűnösséget úgy győzzük le, hogy megbocsátunk egymásnak. S itt van egy nehézség. Vannak lassan reagáló és gyorsabban reagáló típusok. A gyorsan reagálók már 5 perc után jönnek bocsánatot kérni, a lassan reagáló pedig ennyi idő alatt még meg sem haragudott. Neki több időre van szüksége. Vagyis nem jöhetnek rögtön. Akkor várok. Aztán bocsánatot kérek, és a másik megbocsát. És akkor megünnepeljük a kibékülést, például Tokajival.

Vigyázat! Nem kérünk bocsánatot azzal a hátsó gondolattal, hogy tulajdonképpen a másik volt a hibás. Hanem hogyha bocsánatot kérünk, azt őszintén tesszük. De hogyha egy ilyen ügyletbe tényleg belekeveredett mind a kettő, akkor kölcsönösen is bocsánatot kérhetnek. És ez széppé teszi az életet.

Mit csináljunk, amikor már megbocsátottuk azt vagy azt a hibát, de újra és újra előfordul? Ez normális, barátaim! Ez a szeretet egy meghatározott formája. Egy állandóan ismétlődő megbocsátás. Ezt a Jóistennek is meg kell velünk ismételten tennie. Tehát van társam, és neki van egy hibája. És én szeretem őt ezzel a hibával együtt. Nem akarom a társamat megváltoztatni, hanem magamat akarom megváltoztatni, hogy tudjak vele élni. Ha valaki megélt egy megbocsátást, akkor jó akar lenni egészen önként, magától. Hogyha a másik megbocsátott nekem, akkor összeszedem magam, fáradozom, igyekszem. De nem félek a következő hibától. Tudom, hogy újra megbocsátanak nekem. Mert tudom, hogy olyan a társam, aki tud így szeretni. És ez szép. Ez a keresztény élet. Mindezt könnyű mondani, de valójában ez kemény munka.

Meghívás a nagyobb szeretetre

Élhetünk egymás mellett vagy élhetünk együtt. Egy kis erőfeszítésbe kerül az, hogy együtt éljünk. Ha egy emberre rá akarok tálni, az úgy fog sikerülni, ha elviselem. Ha nem engedem meg,

hogy az ember fájdalmat okozzon nekem, akkor nem fogom megtalálni őt. „Szabad neked!” Gyakorolni kell ezt, és előbb-utóbb örömünket fogjuk lelteni abban, hogy egymásért áldozatot hozunk. A társunk mögött látjuk a Jóistent. Hogyha találkozunk Istennel, akkor találkozunk mindig a kereszttel is. Ha valahol nincs kereszt, akkor meg kell kérdeznünk, hogy valóban megtaláltuk-e Istent? A társunk kereszt is a számunkra. Mit jelent ez? Egy meghívást jelent, hogy jobban szeressünk, még inkább szeressünk. Ez a szeretet kultúrájának igazi művészete. Csinálhatsz, amit akarsz, a szívem a tiéd. Ha megkapjuk a lelki átalakulás kegyelmét, akkor szívből tudunk szeretni akkor is, amikor az fáj.¹

¹ P. Beller Tilmamm: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

Növekedés a házasságban

Szeretlek és ez végleges

Vannak csatlakozási pontjaink: egy tekintet, egy pillantás sokszor elég. Azt szeretném, ha világos lenne számunkra, hogy ez nem idő kérdése, hanem a találkozás minőségének a kérdése. Az örökkévalóság egy mozzanata kerül be az időbe. Két személyiség egybeolvad. Eggyé válnak anélkül, hogy elveszítené az egyik is és a másik is saját magát. Fontos az egymással való találkozás, a kapcsolat minősége szempontjából.

Jézus nem azért ajándékozta magát nekünk, mert mi jók vagyunk, hanem értünk Istennek ajándékozta magát, hogy a bűneinktől megváltson bennünket. Így ajándékozzák magukat egymásnak a házastársak, és ez az odaajándékozás végleges. A halálig érvényes, azért, mert Jézus odaadása is végleges. A házastársak egymás iránti odaadása akkor is fennáll, érvényes, ha a bűnössé válik az egyik is, másik is egymással szemben. Azt mondjuk egymásnak, hogy „szeretlek, és ez végleges”. Krisztus jelen van a házasságban. A házasság az emberek közötti jelenlétének a jelévé válik. Jézus a mi egymás iránti szeretetünket teljessé teszi, és jelen van ebben a mi egymás iránti szeretetünkben. Ha engem megérint a társam, ha megajándékoz a szeretetével, akkor egyúttal Jézus Krisztus is megérint engem. Azt mondja nekem: „A társad szeret téged véglegesen, és én is szeretlek téged véglegesen. Lehetnek hibáid és gyengéid, ez nem akadályoz engem abban, hogy szeresselek. Nem vonom vissza az irántad való szerelmemet. Szeretlek akkor is, ha bűnös vagy. Annyira szeretlek, hogy a te bűneidért én feláldozom magam a kereszten a Mennyei Atyának.” Az egymás iránti szeretetünk Krisztus szeretétének jelévé válik, köztünk van jelen. A mi szeretetünk által Ő érin-

ti meg a gyermekeinket. A gyermekeink megélik azt, hogy mi szeretjük egymást.¹

Mit kíván a társam?

A hit fényében látjuk egymást. A társunk mögött látjuk a Jóistent. De Isten nagyobb, mint mi vagyunk. Ő nemcsak az az Isten, aki gyengéd hozzánk, hanem ő az az Isten is, aki Jézust a keresztre hívta. Ő az az Isten, aki a vértanúkat a vértanúságra hívta. Az az Isten, aki a nagy szentek életében fölállította a keresztet. Tehát hogyha találkozunk Istennel, akkor találkozunk mindig a kereszttel is.

Fölfedezzük a Jóistent a társunk mögött. És a társunk kereszt is a számunkra. Mit jelent ez? Egy meghívást jelent, hogy jobban szeressünk, még inkább szeressünk. Amikor szeretünk, akkor valamennyire mindig magunkat is szeretjük. Azt mondjuk, hogy szeretlek, de csak a szeretett személynek a kellemes közelségét keressük.²

Kiegészítjük egymást

A társam különbözősége által a Jóisten akar valamit mondani nekem, az ő megközelítése tár fel új feladatot. A társunkat segíthetjük a saját eredetiségének a kibontakoztatásában. Ma a férfi szerep megélése nehézségekbe ütközik. Mikor a gyerekek picik voltak, a férjem elment kerékpártúrára. Én is mentem volna, de otthon kellett maradnom a picikkel. A családnk is felháborodott ezen. De tudtam, hogy el kell mennie, mert ez hozzá tartozik az ő férfiúságához, hogy sportol, hogy vezet másokat. Jó, hogy megmaradt ez a sportossága, mert amikor a gyerekek nagyobbak lettek, vitte az egész családot magával. Schönstattban házaspárként szerepelünk, mi ketten egységet alkotunk. A köztünk levő

¹ P. Beller Tilmamm: Megállunk, elidőzünk, örömforrássá válunk, 1996.

² P. Beller Tilmamm: Családi élet küldetés és munka II. kötet, 2018.

harc attól függ, hogy házasságunkban az a fontos, hogy a társunk olyan legyen, amilyennek szeretnénk, vagy az, hogy mindegyikünknek az erőssége jöjjön elő. Amiben a társam jobb, az a számomra érték. Például, hogy a férjem kimegy induláskor az autóba és engem még kicsit egyedül hagy a lakásban, az ő gyorsabb gondolkozásának megfelelő, és az én las-

súbb tempómnak is, mert még körül tudok nézni, hogy nem hagytam-e otthon valamit, rendben van-e minden. Nem nyomja a dudát, hogy miért nem jössz már? A sajátosságok tudatosítása, hogy mi az, amit elfogadunk a másokban, nagyon fontos. A jellemhibát nem kell elfogadnunk, de ami az ő sajátossága, azt elfogadjuk. A harc és az egység mindig a növekedést szolgálja. A tempóban mindig egymás után megyünk áldozni. A lányunk megszokott állni kettőnk közé. Legutóbb maga elé engedett néhány nénit. Elmagyaráztuk neki, hogy nekünk nagyon fontos, hogy együtt menjünk, mert mi egyek vagyunk. Te beállhatsz közénk, mert a lányunk vagy, de mást nem engedünk oda, vagy mindannyiunk elé engedjük, vagy sehová. Mi egység vagyunk, együtt szeretnénk áldozni. Hogyan juthatunk a harcos stádiumból mielőbb a következő fokra? Próbáltuk észérvekkel meggyőzni egymást, semmi eredmény. Mindig egy isteni pöccintés kellett az egységhez, és ez arra irányult, hogy elfogadjam a társamat olyanak, amilyennek a Jóisten nekem megteremtette. Amikor ez a pöccintés eljut a szívünkig, akkor találjuk meg a békét. A legfontosabb, hogy a Jóisten a társamat nekem teremtette, olyan kü-

lönbözőségekkel, amilyenekkel – és ez nekem jó. Nem akarom megváltoztatni, és érdekes, hogy éppen ettől mind a ketten változunk, olyan irányba, ahogy a társunk szeretné. A Jóisten a házasságban férfinek és nőnek teremtett bennünket. Ezt a testi egységet is próbáljuk erősíteni, mert könnyebb elfogadni lelkileg is egymást, ha a testi egységet is ápoljuk. A gyerekek felé is jó ha kimutatjuk szeretetünk testi kifejezését, ölelés, puszi, hogy átélhessék azt, hogy húsz év után is fontos a gyengédség kifejezése. A Jóisten akarata, hogy te vagy az én párom, tehát kiegészítjük egymást, nekem te vagy a legjobb.³

Nehézségek merülhetnek föl a társam és köztem

Kellemetlennek találok egyet és mást a társamban. Felbukkanak emlékezetemben a hibák vagy magatartásformák, amelyek fájdalmat okoznak nekünk, ezeket hagyjuk ott, ahol vannak, és szeretettel a társunk felé fordulunk. A szeretet fájhat.

Éppen valami mással vagyunk elfoglalva. A konyhában vagyunk, a sütemény bent van a sütőben, és két perc múlva lesz készen. Éppen most jön a férjem a konyhába. Megint az a furcsa kalap van a fején. Azt mondja, kedvesem, csak egész rövid időm van, de nagyon örülök, hogy látlak. A döntő az, hogy odafordulok a másikhoz. Éreztetem vele, hogy elfogadom őt a kalappal együtt. Fontos, értékes vagy számomra! Nem baj, hogyha fájdalmat is okozol nekem. Tudom, hogy te is elviselsz engem.

Megértem a társamat (engem érdekel az, ami benne van). Végezzenek el mindjárt egy kis gyakorlatot! A társuk ma már mondott valamit Önöknek. Mit mondott? Nagyon felületesen élünk. Mit mondott nekem ma a társam? Újra hallom, amit mond és olvasok a szívében. Ezt tessék gyakorolni!

Van olyan időszak, mikor az asszonyok csak a gyerekeket hallják, és nem hallják a férjüket. Akkor a férj a titkárnőhöz beszél,

³ P. Beller Tilmann: Hűek maradunk, 2008.

mert az meghallgatja, figyel rá. Mi, férfiak, nem figyelünk a feleségünkre, mert az asszonyok mellékes dolgokról beszélnek. Mi, férjek, olyanok vagyunk, mint a basák, ülünk a trónon, és meghajlásra várunk. Ha ez a meghajlás nem történik meg, akkor nem figyelünk oda. Kedves asszonyok, önök tudják, hogyan kell bántaniuk a férjükkel. Tegyéek meg és mondják neki: Te vagy a legnagyobb! Ezt szívesen hallják. A gyengeségeket az életben úgy kell elfogadni, ahogy vannak. Tehát fontos a társunkat elfogadni. Aztán befogadni, amit mondott, érdeklődni iránta.

Ha az az érzésem, hogy a társam megértett engem, akkor az nagyon nagy dolog. Ne az a kívánság éljen bennünk, hogy azt szeretném, ha engem megértene, hanem az, hogy én szeretném megérteni őt.⁴

Bogarak

A társunkban gyakran zavar valami. Mivel nagyon közel van, együtt lakunk, alszunk, ez nehéz. Mit lehet tenni, ha zavar valami? Amikor már sok évet eltöltöttünk, még akkor se lesz könnyebb a beszélgetés a nehéz dolgokról. Ilyenek vagyunk és ez nem baj! De az baj, ha nem csinálunk semmit.

Tehát először is számba vesszük, hogy mi zavar. Ez gyakran valami apróság, pl. a ruházata; vagy nem használ elég fogkrémet; vagy mindig csak hallgat és nem beszél, és nem tudom mit gondol; vagy amit csinál a lakásban; későn jár haza, sokat telefonál... Összeírjunk egy hosszú listát, hogy mi zavar a társamban. Valószínűleg nem lehet megváltoztatni őt. Ilyenek vagyunk.

Nem lehet megváltoztatni, de nagyon fontos, hogy ezt tudatosítsuk. Valami megváltozik azáltal, ha világosan látom, hogy mi az, ami zavar; amit a listámon összeírtam: 1, 2, 3, 4...

⁴ P. Beller Tilmann: Családi élet küldetés és munka I. kötet, 2002.

Kentenich atya azt mondja, hogy megengedhetek a társamnak 20 ilyen „bogarát”. Ha van egy ilyen listám, ez valami más, mint ha csak sötét, rossz hangulat van a szívemben.

Ez az első: összeírjuk, megszámloljuk. Mindenki ír egy listát, 20 pontot, ami zavarja őt a házastársában.

A szeretetről beszélünk, hogyan segít a szeretetben az, ami zavar a társamban. Itt kezdődik az igazi munka! A szeretet az munka, Barátaim! És az is marad.

Most éppen, amikor ezt mondom, és keresem a zavaró dolgokat a saját életemben is, látom, hogy 20-nál is több nehéz tulajdonságom van. Akarok ellenük harcolni, és remélem, hogy sikerül. Tehát mit csinálunk?

Beszélünk róla. Ez nehéz! Nem akarjuk megváltoztatni a társunkat. Tíz év után tudjuk, hogy mit lehet és mit nem. De lehet szeretni. Azt mondjuk: ilyen vagy! (És kérem szépen, itt ne fűzzenek hozzá semmit!) Így érzem magam, amikor jelen vagy. Talán nem lehet megváltozni, de lehet szeretni! Ilyen vagy és én szeretlek! Ez az egyik oldal.

Megszemléljük ma a 20 „bogarunkat”, és kimondjuk: ilyen vagyok! Ezt nem könnyű jól csinálni! Ha valaki hideg, érzéketlen ember, akkor könnyen mondja: Hát, ilyen vagyok!

Tehát meghallgatjuk, ahogy a társunk mondja: Ilyen vagy, és én szeretlek! A társunknak ebben a szeretetében azonban meg tapasztaljuk a Jóisten szeretetét. Ezért azt mondjuk a Jóistennek: Igen, Atyám, igaz, ilyen vagyok, és hiszem, hogy szeretsz engem!⁵

⁵ P. Beller Tilmann: 15 perc szeretet.

A házasságunk iskolája a hitünk iskolája

Társunkban felfedezzük a Jóistent

Keresem az Istent. Szemlélhetem a teremtést. Azt, hogy a társam mögött Isten az, aki hozzám szól, a hit fényében tudom látni. Ez Isten megtalálásának egy józan módja. Sok helyen kereshetem Őt.

Megtalálhatjuk Istent a Szentírásban is. Ezt naponta megtehetjük, a Szentírás szavai által szól hozzánk. Megtalálhatjuk az Istent az egyház tanításában, a pápa, a püspökök, a papok által szól hozzánk. De különösen szívesen szól a mindennapi élet eseményei által hozzám.

Ott áll a társunk mögött. Láthatjuk őt, beszélhetünk vele, hallhatjuk őt. A házasságunk iskolája egyben a hitünk iskolája is. Ahol Isten vezet bennünket, ott Krisztushoz hasonlónak tesz bennünket. Hagyja, hogy részesedjünk Krisztus keresztségében is. Vizsgálják felül, hogy Önök is részesednek-e a házasságukban Krisztus keresztségében? Ez a Szűzanya keze, aki nevel minket. Elvezet min-

ket a Golgotára, mert ő is ott volt. Az ő szenvedése sok ember számára áldássá vált. Jézus őt az emberek anyjává tette. A házasságunkban, a családjunkban ott van a kereszt és látjuk mögötte az Atyát, aki Krisztushoz hasonlónak akar tenni bennünket. De létezik a Krisztus feltámadásában való részesedés is, a húsvéti öröm is. Mind a kettő jelen van az egészen személyes életünkben és kettőnk közös életében is. A házasság szentség, ami azt jelenti, hogy Krisztus él közöttünk.

Például a társam a múlt héten átélt valamit, ami számára fontos volt. Mi volt ez? Vagy pedig az utóbbi időben valami fájdalmat okozott neki. És amögött, amit a társam átélt, meglátom a Jóistent: ezt Ő rendezte így. De ez nem megy, Istent nem láthatom, ha nem tudom, mi az, ami a társam számára fontos volt. Ez olyan valami, mintha úgy akarnék olvasni a Szentírásból, hogy nem nyitom ki.

Megpróbálunk tehát a gondviselésbe vetett gyakorlati hit iskolájába járni. Amögött, ami a társunk számára fontos, felfedezzük a Jóistent. Ha ez sikerült, akkor meg is szólítjuk Őt: Észrevettelek!

Hogyan mondja meg a Jóisten, hogy mit tegyünk?

A gondviselésbe vetett hit régóta ismerős az egyházban. Sok ember elfogadja a nehéz sorsát Isten kezéből, mint Isten rendelését. Ehhez nálunk valami fontos jön még hozzá. A gondviselésbe vetett aktív hitnek nevezzük ezt. Nekünk megmondja Isten, mit kell tennünk, és akkor így lesz igazán értékes a Jóistennel való kapcsolat. Hogyan mondja nekünk a Jóisten, hogy mit tegyünk? Háromféle úton:

A kor az idő által szól hozzánk. Ami ma Magyarországon történik, az Isten szava. Egy új Magyarországot akar, önálló személyiségeket szeretne, olyan személyiségeket szeretne, akik vállalkozásokat építenek. Családokat szeretne, akik a saját életüket alakítják, családokat szeretne, akik együtt hordozzák az egyházat. Ez az idő, a kor szava.

Másodszor: a szívünk hangja által szól hozzánk. Ez olyan, mint egy ösztön, egy igény, egy vágy. Isten azáltal szól hozzánk, ami megindítja, ami mozgatja a szívünket. Kentenich atya úgy mondja, hogy a lélek hangja által szól.

És végül a lét által szól hozzánk. Mit jelent, hogy a kor által szól hozzánk Isten? Ez olyan, ami nagyon sok erőt, lendületet és biztonságot ad. Itt van például a hivatásom. Hogyan szól hozzám Isten a lét által? Mi vagyok én? A foglalkozásom a hivatásom az én létem. A létemnek az egyik oldala. És mit mond ezáltal Isten? „Csináld! Tedd jól!” Aztán: „Ki vagy Te?” „Apa vagyok, anya vagyok.” Tehát akkor legyél is az! A harmadik: „Ki vagy?” „Férj vagyok.” „Feleség vagyok.” „Legyél tehát egy jó férj! Jó feleség!” Így beszél a Jóisten. És ez elég szigorú, barátaim!

Az emberek és dolgok jellé válnak

Ha két ember kezét nyújt egymásnak, ez az érintés nem csupán két húsdarab találkozása. A kéz itt jellé lesz, és a kézfogás a két személy összetartozását fejezi ki. Azok az emberek, akikkel találkozunk, Isten kezének szerepét töltik be az életünkben. Életünk eseményei jelek, amelyek útján Isten érintkezni akar velünk. Igen, saját szívünk vágyódásában is szól hozzánk. A Gondviselésbe vetett gyakorlati hit azt jelenti, hogy Istent felfedezzük ezek mögött a jelek mögött. Ez azért fontos számunkra, modern emberek számára, mert egy hitetlen világban élünk.

Néhány gyakorlati alkalmazás:

Felfedezzük Istent saját eredeti mivoltunk és vágyunk mögött. Minden embernek egyszeri, egészen egyedi, eredeti megjelenése van. A közte és a többi ember közötti kapcsolat is egyedi.

Hogyan fedezhetjük fel eredeti mivoltunkat, ahogy Isten minket elgondolt?

Felfedezhetjük a vágyakozásban, amelyet Isten belénk ültetett. Ha észleljük a saját vágyakozásunkat, akkor eredeti mivoltunkat érezzük. Például elismerésre vágyunk. Vagy saját nagyságunkról álmodunk. Ez annak a jele, hogy Isten azt akarja, hogy nagyok legyünk. Belső igényünk van arra, hogy másokat boldoggá tegyünk. Ez annak a jele, hogy arra vágyunk hivatva, hogy másokat boldoggá tegyünk. Az a vágyunk, hogy másokat vezessünk. Ez annak a jele, hogy vezetői hivatásunk van. Tágra nyitjuk szívünket mások gondjai iránt. Ez annak a jele, hogy Isten sok embernek akar otthont adni a szívünkben. Szeretjük az Egyházat. Isten az Egyház szolgálatában akar bennünket látni. És így tovább.

Azt tanácsolom, hogy fogjanak egyszer egy papírlapot, írják rá a kérdést:

Milyen szeretnék lenni? Feltételezem, hogy nem adunk felületes válaszokat. Ha azt kérdezzük magunktól, hogy milyenek akarunk lenni, akkor megmozdul szívünkben az a vágyakozás, amelyet Isten helyezett bele.

Egy másik lapra írják azt a kérdést, hogy: Mi szeretnék lenni mások számára? S ismét feljegyzik a válaszokat, amelyek a szívükből jönnek.

A harmadik lapra írják a kérdést: Mi szeretnék lenni Isten számára?

Ha tetszik, egy negyedik lapra vázolják a képet, ahogy a munka világában látják magukat.

Az ötödik lapra írják föl a kedvenc imájukat, egy részletet a Szentírásból, amelyet a legjobban kedvelnek. Melyik jelenetben tetszik maguknak Krisztus leginkább?

A korábbi nemzedékeknek természetes volt, hogy megtalálják eredetiségüket. Ma technikai civilizációban élünk. Minden az erős eltömegesedés irányába terel bennünket. Isten nem azt akarja, hogy a technikát visszafejlesszük. Új embert akar teremteni, aki meg tud felelni a modern technikai világ követelményeinek. Ahogy ma a természetet tudatosan védenünk kell, úgy a jövő egyházában az ember bizonyos tulajdonságait kell hangsúlyoznunk. Tehát az emberkép Isten által szándékolt továbbfejlesztésével van dolgunk. Ennek az emberképnek egyik vonása: az eljövendő technikai kultúra embere saját eredetiségét egész tudatosan fogja meglátni és elfogadni. A házasságban segíthetünk egymásnak, hogy megtaláljuk az eredetiségünket. Ha megmondjuk a társunknak, hogy ez és ez tetszik rajtad, akkor segítünk neki, hogy megismerje magát. Lehet, hogy csalódottak leszünk, ha a partnerünk megnevezi az értékeinket, mert illúzióba ringattuk magunkat magunk felől. Jézus azt mondja: „Az igazság szabaddá tesz benneteket.” (Jn 8,32)¹

¹ P. Beller Tilmann: A családi élet: küldetés és munka, II. kötet, 2018.

ESZMÉNY

Felfedezzük Istent a vágyaink mögött

Személyes eszmény

Felfedezzük Istent saját eredeti mivoltunk és vágyunk mögött. Minden ember egyszeri. Egészen egyedi, eredeti megjelenése van. S a közte és a többi ember közötti kapcsolat is egyedi. Felfedezhetjük ezt a mi eredeti mivoltunkat, ahogy Isten minket elgondolt. Felfedezhetjük a vágyakozásban, amelyet Isten belénk alapozott. Ha észleljük a saját vágyakozásunkat, akkor eredeti mivoltunkat érezzük. Néhány példa: Elismerésre vágyunk. Vagy saját nagyságunkról álmodunk. Ez annak a jele, hogy Isten azt akarja, hogy nagyok legyünk. Belső igényünk van arra, hogy másokat boldoggá tegyünk. Ez annak a jele, hogy arra vagyunk hivatva, hogy másokat boldoggá tegyünk. Az a vágyunk, hogy másokat vezessünk. Ez annak a jele, hogy vezetői hivatásunk van. Tágra nyitjuk szívünket mások gondjai iránt. Ez annak a jele, hogy Isten sok embernek akar otthont adni a szívünkben... Azt tanácsolom, hogy fogjanak egyszer egy papírlapot, írják rá a kérdést: Milyen szeretnék lenni? Feltételezem, hogy nem adunk felületes válaszokat, hogy gazdag szeretnék lenni, vagy hasonlót. Ha azt kérdezzük magunktól, hogy milyenek akarunk lenni, akkor megmozdul szívünkben az a vágyakozás, amelyet Isten helyezett bele.

A hivatásunkat a szívünk vágyódása által ismerjük föl. Mivel az „új ember” szabad, erős, önálló, így az egyes emberek eszményei is különböznek egymástól. Első kérdés: Milyenek szeretnék lenni? Szépek, erősek, kedvesek. A második: Mi szeretnék mások számára lenni? Szent Pál mondja nagyon szépen: mindenkinek mindene lettem (1Kor 9,22). Mi legyen a mi házunk mások számára? Mit szeretnék jelenteni a gyermekeink számára? Mit szeretnék jelenteni a Szűzanya számára? Mi szeretnék lenni Jézus

számára? Vagy a Jóisten számára? Elkezdhetjük a saját vágyódásunkat föl kutatni, hogy megtaláljuk a mi eredeti, sajátos elhivatottságunkat. Ez kifejeződhet egy jelképben is. Fény szeretnék mások számára lenni. Pl. Magyarország kezdete egy szent család. Ez nagyon szép. A többi népnél nem volt szent család. Ez szép eszmény lenne: az új magyar királyi család, mert keresztények vagyunk, és e király, Jézus velünk van. A királynőnk, Mária a házunkban van, és mi királyi gyermekek vagyunk. A jövő Magyarországnak új szent királyi családja. Ez a kis feladat: a mi eredetiségünket nevének nevezni. Ezt úgy tudjuk, hogy leírjuk a vágyódásunkat. Mi akarunk lenni a gyermekekért, a többi emberért, az egyházért, Magyarorszáért? Mi akarunk lenni a Jóistenért? Pont.¹

A vágyban megnyilvánul az ember eredeti adottsága és hivatása, a szeretet konkrét formája, mely egyben Isten ígérete és biztatása is: „Ilyennek szeretnék!”²

Hódító és / vagy odaadó?

Az emberben kétféle hajtóerőt különböztetünk meg: az egyik a hódításra indító erő, a másik az odaadásra való készítetés. A hódítási ösztön azt jelenti: az ember szeretne harcolni, büszke, erős, csodálatra vágyik. Az odaadásra való hajlam azt jelenti: az ember szeretne szeretni, szeretné, hogy szeressék, szeretné a dolgokat az érzelmei segítségével élvezni, boldoggá szeretne tenni másokat.

Az emberben létezik a hódító ösztön. A nagyságra való törekvés. Az akaratának keresztülvitelére való törekvés.

De van neki a képessége arra is, hogy odaajándékozza magát. Ez a kívánság, hogy melegséget ajándékozzak, hogy otthont adjak. Ezt látjuk a Szűzanya képében. Anyának látjuk és királynőnek is.

¹ P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka I. kötet, 2002.

² P. Tilmann Beller: A házasság: öröm és feladat, 2004.

Felülvizsgálhatják, milyen irányban van szimpátiájuk. Isten jósága vagy Isten hatalma nyeri el rokonszenvüket. Kicsoda Isten az Önök számára? Jóságos atya vagy hatalmas király? Mi szeretnének szívesebben lenni? Nagy és hatalmas? Király? Vezér? Vagy jóságos, szeretetteljes apa?³

Házas-eszmény

Kentenich atya Schönstattot az öröm birodalmának nevezte. Mi a házasságunkat nevezzük így a szeretet országában. Az öröm a vágyott, majd elért jó dolgokban való megpihenés. ... Tehát egyrészt megtaláljuk a társunkat és boldogok vagyunk, kipihenjük magunkat nála. Ha rátaláltam egy emberre, akkor érzem, hogy ő válasz a természetem vágyódására... Minél inkább megismerem, megértem a társamat, annál jobban felismerem azt, hogy Isten választ ad a természetem vágyódására, s annál boldogabbak leszünk egymással.³

Ha tehát vágyódás él bennünk a házasságunkra vonatkozóan, akkor ez a Szentlélekkel van kapcsolatban. Mert Isten egymásnak gondolt ki bennünket. A házaspár egysége Isten műve. Gondolkozunk el gyakran ezen! Álmodozunk egy kicsit a jövőről. Kentenich atya szokta mondani: „A vágyódásunk nagysága egyúttal beteljesedésünk mértéke is”. Ez lélektanilag is igaz: az tud csak növekedni, akiben vágy él.

Mindig vannak kínzó dolgok is az életünkben, a társunkban, amit nem értünk. A háziszentélyben beszélgetünk a Szűzanyával a társunkról. Ő felnyitja a szemünket, és megmutatja, hogy hogyan működik Isten szeretete házasságunk legsötétebb, legelrejtettebb dolgaiban is. Rámutat arra, hogy Isten miért pont ilyenek teremtette a társamat, hogyan felel meg így benső vágyaimnak.⁴

³ P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka II. kötet, 2018.

⁴ P. Tilmann Beller: A házasság: öröm és feladat, 2004.

Ha nevet adunk a saját házasságunkról alkotott képünknek, akkor legyünk arról meggyőződve, hogy ennél a munkánál, folyamathoz a Szentlélek velünk van. Tehát a Jóisten egy eredeti képet alkotott rólunk és mi ennek nevet adunk. Ha eltaláltuk ezt a képet, akkor örömünk telik ebben a gondolatban. Akkor nem úgy hat a lelkünkre, mint a Tízparancsolat vagy valamiféle előírás, hogy ilyenek kell lennünk, hanem úgy, mint amikor azon gondolkodtunk, hová menjünk szabadságra, s megtaláltuk.

Egy ilyen cél örömteli módon hat a lelkünkre és vágyódunk oda. Még nem vagyunk ott, de szeretnénk odajutni. Ez szép. Azon igyekszünk, hogy a vágyódásunkat megnevezzük, hogy egy kifejezéssé alakítsuk át. Akkor találtuk meg az igazit, ha örömünk telik benne. Ez a feladatunk.³

Mit szeretnénk? Mi a célunk? Hogyan lenne szép nálunk? És ne mondjuk: „Nálunk ez sajnos nem megy.” Nem sajnos! Ne sajnáljuk magunkat. Így azok beszélnek, akiknek nincs hitük. Mi hiszünk, és

a Jóisten erős és jó. Mi a képünk a családukról? Ezekben a vágyainkban a Jóisten szól hozzánk a Szentlélek által.⁵

Isten egészen eredetinek alkotott minket. Hogyha a Szűzanya velünk van a háziszentélyben, akkor jobban rátalálunk saját magunkra. Megtaláljuk az eredeti házassági eszmét. Milyennek szeretnénk mi ketten lenni? Tábor-hegy szeretnénk lenni, ahol mi és gyermekeink Isten szeretetét megtapasztaljuk, hogy „itt jó lenni”. Názáret szeretnénk lenni, ahol a Szűzanyával Isten akaratát ismételtelen felismerjük és igent mondunk rá. Betlehem szeretnénk lenni, ahol Krisztus újra születik a mai korban. Názáret szeretnénk lenni, egy szent család helye. Vagy arra van hivatva házunk, hogy Golgota legyen, ahol Krisztussal és Máriával a szenvedésben...⁶

A Jóisten irgalmas

Szép dolog, ha egy ember az önállóságért harcol. Sokan közülünk ezt sosem élük át: nevelőink azt akarták, hogy mindig igent mondjunk, és büntudatot ébresztettek bennünk, ha nemet mondtunk. Ezért aztán vannak olyan emberek, akik a szívük vágyát csak rossz lelkiismerettel tudják tenni. Egy gyerek számára ajándék, ha alkalma van nemet mondani, ha a szülei harcolnak vele egy kicsit.⁷

Ha van eszményképünk, akkor természetes módon jön a bűn, a sikertelenség. Ha ebben a helyzetben nem teszünk semmit, akkor a bűn megmarad. Fontos, hogy találjunk egy utat, hogyan bánjunk a bűnnel és a büntudattal! Ez fáj! A bűn a lélekben marad. Nem lehet azt mondani, hogy a jövőben ez már nem lesz, mert a bűn marad a lélekben. A nevelésben volt egy út, ha azt mondod: többé nem fog előfordulni, akkor vége. De ez nem így van, mert a seb ott marad. Másrészről azonban a bűn ajtót nyit Isten irgalma számára. De ez munka! Kentenich atya a gyónásom

⁵ P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka I. kötet, 2002.

⁶ P. Tilmann Beller: Ezüstjubiläum, 2008.

⁷ P. Tilmann Beller: A házasság: öröm és feladat, 2004.

után azt mondta: ilyen vagy! Nem azt mondta, hogy: ilyen voltam, hanem ilyen vagy! A gyenge ember, a bűnös ember konkrét tapasztalata, hogy nem lehet azt mondani, hogy ilyen voltam és most már nem vagyok ilyen. Mindig ilyen vagyok! És így mindig marad egy nyitott ajtó a Jóisten irgalma számára a szívemben. Ez nagyon szép! Bűnös voltam a társammal szemben, pl. kiabáltam vele és bocsánatot kérek tőle, erre ő azt mondja: „nekem is fáj, de most gyere!” Ily módon a bűn az irgalom ajtaja. A Jóisten nem mondja azt, hogy most már elég! Ez nem keresztényi dolog! Általában még nem vagyunk jó keresztények. Olyan emberek vagyunk, akik tökéletesek akarnak lenni. Ez a nevelési célunk. A szüleink gyakran fegyelmezték bennünket, mondván: ez nem volt jó, ez nem volt helyes stb. Nagyon ritkán vagy soha nem hallottuk a szüleinktől azt, hogy ez nem volt szép, de gyere, és megöleltek volna. Ritka az olyan tapasztalat, hogy a bűn után ölelésben van része valakinek. Inkább maradt a bűn és az ítélet. Egy polgári nemes ember elképzelése él bennünk, aki fizet, jóvátesz és vége! De ez nem keresztényi! A keresztény azt mondja: gyere! Ennek végén ott lesz egy új, mély kapcsolat. A bűn megmarad, de mély kapcsolat lesz. (...) Itt van a mi munkánk! Ha egy házaspár már nagyon érett, schönstattivá vált, akkor a számukra a hiba, a bűn egy ajtó, ahol az Isten irgalma befogadható. Az eredeti bűn mindig érezhető az életünkben. És ez munka, munka és munka!

Ha nem jövök vissza, akkor ez maradjon meg: Tilmann atya azt mondta, hogy a Jóisten irgalmas!⁸

⁸ P. Tilmann Beller: Ezüstjubiläum, 2008.

Ne tartsd magad olyan fontosnak

A büszkeség és az infantilizmus gyógyítása

Ami a leginkább elválaszt a többi embertől, az a büszkeség. A saját magunk körül való keringés. Magunkat tekintjük fontosnak és másoktól elvárjuk, hogy fontosnak tartsanak bennünket. A büszke ember nem hajlandó arra, hogy a másikat meglássa, hanem azt várja, hogy a többiek törődjenek vele: csodálják vagy sajnálják. Mivel Isten nem hajlandó ezt a játékot játszani, ezért a büszke ember nem tud imádkozni. Mivel a többi ember sem játssza ezt a játékot, ezért a büszke egyedül marad. Ezért sértve érzi magát. És a szemében a többiek a hibásak. A büszkeség ellen van egy jó orvosság. Az ember saját hibája. Ha hibázunk, ha valamiben bűnösökké válunk, akkor leesünk a trónunkról, és olyannak látjuk magunkat, amilyenek valóban vagyunk. Ezért azok az élmények, amikor bűnösnek érezzük magunkat, nagyon értékesek. Ha bűnösnek érezzük magunkat, akkor magunkra találunk. Természetesen lehet arra törekedni, hogy a bűnösségünket elrejtjük, álcázzuk azáltal, hogy mást mutatunk kifelé, mint ami van. Fialalok ezt gyakran teszik. Belül egészen bizonytalanok és a fölényeset játsszák. Felnőtteknél ez már nem szép. Alapjában véve ez a gyengeség jele. A bűnösségünk segít abban, hogy olyannak ismerjük meg magunkat, amilyenek tényleg vagyunk. Éretlenségünknek van még egy további formája is, az infantilizmus. Ez egy szellemi magatartás, amely mindig azt várja el, hogy a többiek törődjenek vele. Az infantilis ember mindig azt kérdezi, hogyan hatok a másokra. És mindig feléje kell fordulni. Nem tudja elviselni, hogy valaki ellentmond. Egy infantilis ember megházasodik, akkor rabszolgaságba dönti a társát. Van egy kisugárzása, melyet így lehetne leírni: Ha nem csinálod azt, amit én akarok, akkor fájdalmat okozol. És így kényszeríti a társát, hogy vele törődjön. De

ő saját maga nem törődik a társával, nem fogadja be. Ez a kizsákmányolás egy formája. Az infantilis ember állandóan beleviszi a környezetébe a saját kívánságát. És kizsákmányolja a környezetét. A környezetének figyelembe kell vennie a kívánságát. Ha az infantilis ember egy nagyobb társaságban van, akkor gondoskodik arról, hogy mindenki vele foglalkozzon. Van egy problémája, és mindenkinek segítenie kell, hogy úrrá legyen ezen a problémán. A közösség, ha nincsen ilyen irányú tapasztalata, meg is teszi. Különösen a keresztény közösségekben, ahol nagyon sok segítőkész ember gyúlik össze. Mindegyik segíteni akar. Végül is egyik sem tud segíteni. Mert az infantilis ember úgy rendezi az egészet, hogy végül senki sem tud rajta segíteni.

Mivel a lelki problémák ma divatban vannak, keres magának az ember tanácsadót, aki komolyan veszi ezeket a nehézségeket. Akkor megint van az embernek valakije, aki foglalkozik vele. Saját magunkon is megfigyelhetünk ilyen infantilis jegyeket. Mi segít ezek ellen? Barát, aki megmondja az embernek a véleményét. Ez a vélemény így hangzik: „Ne tartsd magad olyan fontosnak!”

Az infantilis embernek meg kell tanulnia, hogy el kell fogadnia a lelkének a szenvedéseit. Ez egy súlyos kereszt. De áldássá válik. Reggel felkel az ember, belenéz a tükörbe, keresztnevéen szólítja magát: „Ne tartsd magad olyan fontosnak!”

Könyörületes szeretet

Egy jó házastársam van, rám néz, mosolyog, keresztnevemen nevez és azt mondja: „Ne tartsd magad olyan fontosnak!” És ha hagyom, hogy ezt nekem megmondják, és én is mosolygok, megköszönöm, akkor a javulás útján vagyok. Egy jel arra, hogy az infantilizmusán úrrá leszek, ha kész vagyok arra, hogy a társam előtt elismerjem egy hibámat. Itt is játszhatunk infantilis színházat. Akkor azt mondom: „Igen, mindent rosszul csináltam!” És azt szeretnék, hogy a másik azt válaszolja: „Nem csinálsz mindent rosszul!” A társunk tehát azt mondja: „Mindent rosszul csinállok!”

Akkor a karunkba vesszük és azt mondjuk: „Mégis szeretlek!” Nem megyünk bele ebbe a játékba, mert ez még feketébbé teszi az embert. De ha sikerült egy hibát őszintén elismerni, az felszabadítja a lelket. Felszabadítja abból a kényszerből, hogy

mindig a középpontban akar lenni. Felszabadítja a belső rabszolgaságból: Mit gondolnak a többiek róla? Hogyan viselkednek velem a többiek? Ezt gyakorolni is lehet.

Például egy társaságban vagyunk és a szomszédunk ruháját leöntjük vörösborral. Azt mondjuk: „Bocsánat, ügyetlen voltam!” Vagy ha kiborítjuk a sült hús szaftját. Egy hibát, bűnösséget mások előtt elismerni, az jót tesz a léleknek. A bűnösség: orvosság, ha helyesen bánunk vele. Mit csinálunk a bűnösségünkkel? A társunk előtt beismerjük. És a társunk megbocsátja a bűnünket. Ezáltal, hogy a társunk megbocsát, úrrá leszünk a gyengeségen. És az a szeretetnek egy új átélése. Mert a társunk könnyörületét nem érdemeltük ki. Teljességgel egy ajándék. És ez segít rajtunk, felépít bennünket. Hol érzem, miben érzem magam hibásnak a társammal szemben? Sok erőre van szükség ahhoz, hogy hibáinkat elismerjük és bocsánatot kérjünk. Ha ezt megpróbálják, akkor észre fogják venni, hogy milyen hamar előjön a hajlam arra, hogy védekezzünk. Milyen hamar hibáztatjuk a másikat. Vagy azt mondjuk, hogy a körülmények okozták.

Van egy másik ismertetőjele is annak, hogy kicsit érettebbek lettünk. Hogyan reagálunk, ha mások vádolnak bennünket? Az éretlen ember infantilis módon reagál. Vagy energikusan visszautasítja a választ. Vagy pedig a vérmérsékletétől függően mély szomorúságba süllyed. Milyen nyomorúság! Milyen nehéz a sorom! Mindenki engem csipked! Ez mindig így volt. És így tovább.

Hogyan reagálok, ha megvádolnak? Egy érett személyiség azt mondja: „Érdekes! Kérlek, mondjal még többet erről!”

Ha azt kérjük a támadótól, hogy még többet mondjon és ő folytatja, akkor eközben az első ütéstől magunkhoz térhetünk. Majd felülvizsgáljuk, hogy helyes-e vagy sem, amit a másik mondott.

Azt mondjuk a társunknak: „Elfogadlak olyannak, amilyen vagy!” És ha így elfogadjuk egymást, ez egy könnyörületes elfogadás. Alapjában véve a szeretet a házasságban mindig irgalmas szeretet. Mert a hibák, amik csak egyszer fordulnak elő, ismételten előjönnek, s mivel gyenge emberek vagyunk, sok mindenem nem tudunk változtatni. Ne feledkezzenek meg arról, hogy olyan emberrel házasodtak össze, akin rajta van az eredeti bűn. Ha egy olyan életet akarnak, amelyet nem terhel meg a társuk valamivel, akkor áteredő bűn nélküli társsal kellett volna összeházasodni. De olyat választottak, akin rajta van az áteredő bűn. Ezzel akkor úgy döntöttek, hogy könnyörületes szeretetet akarnak ajándékozni. Tehát a mi szeretetünk eleve könnyörületes. És eleve úgy fordulunk a társunk felé, hogy nekünk is szükségünk van az ő könnyörületes szeretetére. Ez a kölcsönös könnyörületeség a keresztény házasságban az alapmagatartás. Hogy könnyörületesek lehessünk, ahhoz egy kicsit éretteknek kell lennünk. Infantil emberek nem könnyörületesek, ők megsértődnek. A könnyörületes szeretetnek tere kell, hogy legyen az együttélésünkben. A teológiában ez világos. Mivel magunknak szükségünk van Isten könnyörületes szeretetére, úgy való, hogy a többiekkel is könnyörületesen bánjunk.

„Boldogok az irgalmasok, mert irgalmasság lesz a részük” (Mt 5,7).¹

¹ P. Beller Tilmann: A családi élet: küldetés és munka I. kötet, 2002.

Erős gyerekeket nevelünk

Bízom benned!

Az utolsó napon szívesen beszélünk a gyermeknevelésről.¹ Megpróbáljuk a schönstatti pedagógiának néhány alapvonalát kidolgozni. Néhány alapvonásról van szó. Az első: a mi pedagógiánk egy bizalompedagógia. Ez azt jelenti, hogy bízunk a gyermekeinkben. Képesnek tartjuk őket valamire. Ez egy új hangsúly.

A gyerekeknek erőt ad az, ha az apa megbízik benne. Egy fiúnak nem mondhatom: „Édesem, szeretlek!”, hanem feladatot adok neki és biztatom, hogy az neki menni fog, meg fogja tudni csinálni. És ettől növekszik a gyerek. Természetesen az ilyenfajta kockázattal járó nevelés pénzbe kerül. De a pszichoterapeuta is pénzbe kerül később. Ezért a mi pedagógiánk a bizalom pedagógiája.

Bízunk a gyerekekünkben és imádkozunk. Egy nevelő mindig imádkozik. A nevelő mindig olyan, mint egy tyúk, amely kiskacsákat költött ki. A kiskacsák mennek a tóra, bele a vízbe és úsznak. A tyúk pedig föl-le futkos a parton és „imádkozik”. Ez a bizalom pedagógiája. Mindig úgy érzem magam, mint egy tyúk a tóparton. A nevelő sokat gondolkodik azon, hogy milyen feladatot adjon a neveltjének. A rossz nevelő kiveszi a feladatot a gyerek kezéből.

Az apának merészségre kell nevelnie a gyerekeket. Az apa magával viszi a gyereket és csinál vele valamit. Kedves apák! Nézzenek a fiaikkal egy irányba és csináljanak velük valamit! Meséljenek nekik valamit a munkájukról, vigyék magukkal, ha valamit dolgoznak! Engedjék neki, hogy tartsa a kalapácsot vagy a szö-

¹ Hagyományosan a családnapok utolsó előadása a gyermeknevelésről szól, erre utal a bevezető mondat.

get, amikor valamit barkácsolnak! Hadd másszon fel ő is a létrára. Ne törődjenek azzal, hogy piszkos lesz a ruhája, az együtt jár a munkával. Ez az asszony dolga. Nekünk, férfiaknak, dolgoznunk kell! Amikor a fiú nagyobb, tartsanak neki egy szöveget és mondják neki, hogy verje be a szöveget a deszkába.

Szabadság anyyi, amennyi csak lehetséges

Mi, schönstattiak szabad társaság vagyunk. A gyerekeimet kérésekkel vezetem. Ez a normális kapcsolat. És ezért a gyerekeim sose engedetlen, ha azt teszi, amit ő akar. Sose vétkezik az engedelmesség ellen. Csak kétszer-háromszor naponta, amikor azt mondom: azt csináld! Akkor a gyerek hallja, hogy ez nem tanács, hanem ezt kell tenni. A különbségnek világosnak kell lennie a gyerek számára. Egész nap beszélek hozzá. Sokszor kívánok tőle valamit. Sokszor adok neki tanácsot. És ha azt csinálja, amit akar, akkor elfogadom. És nem mondom, hogy a gyermekem nem hallgat rám. Az én gyermekem szabad ember és én szabad embert nevelek. És szabad embert tanácsokkal lehet nevelni.

Kötöttség csak anyyi, amennyi szükséges, de az meglegyen

A karám olyan tágas, hogy a (kerítés) cölöpöket, oszlopokat még éppen láthatjuk. De fontos, hogy legyenek oszlopok, még ha tágas is a karám. Tehát kell a szabadság is, de kellene rögzítések, el nem mozdítható cölöpök is.

Isten is így csinálja. Nagyon kevés olyan dolgot küld nekünk, amit nem kerülhetünk ki. Pl. a saját természetünket nem tudjuk kikerülni: ilyen vagyok. Vagy valami súlyos sérülést, betegséget sem tudok megkerülni, vagy más „sorscsapást”. Azt, hogy állandóan gyarlók vagyunk, és újra és újra bűnössé válunk, ezt sem tudjuk megkerülni. Egészen konkrét házastársunkat sem tudjuk megkerülni, de őt kiválaszthatjuk magunknak.

Ez a határok megtapasztalása. Mindannyiunknak vannak korlátai és ezek Istentől jönnek. Nem vagyunk olyan ügyesek, mint szeretnénk, se olyan nagyok, szépek, okosak stb. Szeretnénk egy

milliomos apát... Érezzük a korlátainkat. A döntő kérdés az, hogy milyenek ezek a korlátok? Milyenek éljük meg őket? Ha egy ember megéli a korlátait és gonosznak érzi őket, akkor boldogtalan lesz. Ha egy ember akar valamit és nem kapja meg, akkor két lehetősége van: vagy valami gonoszt lát mögötte, vagy valami jót. És ehhez tapasztalatra van szükség. Arra a tapasztalatra, hogy a korlátok olyantól is jöhetnek, aki szeret minket.

Egy másik határ, amit a gyerekek meg kell tanulnia, az a szabadság. A zsarnok nem ismeri el ezt a határt. Amit most mondom, ez az első életévben nem érvényes. Akkor a gyereké vagyunk és kész. De azután meg kell tanulnia, hogy a mi szabadságunk is létezik. Meg kell tanulnia, hogy a szülők hozzáfordulása szabad elhatározásból ered és nem a gyerek által kezelt automatika. Nagyon fontos, hogy megtanuljuk elfogadni a másik személy szabadsága által szabott határt. Akkor béke lesz a lelkünkben. Sok házaspár mérgező a társára, mert nem teszi meg, amit ő akar.

Nem szabad sose félniük, hogy a gyerekeikkel szemben ellenállást fejtsenek ki. Nem kell, hogy mindig megnyerjék a gyereket. Állítsák nyugodtan szembe a saját akaratukat a gyerek szándékával. Ha gyerekkoromban soha nem ütközöm olyan akaratral,

ami az enyémmel ellenkezett, akkor nem értem meg Istennek ezt az akaratát, és nem tudom elhinni, hogy ez az akarat jó. Juttassák csak nyugodtan érvényre akaratukat a gyerek akaratával szemben.

Nem szabad bosszankodnom! Nem szabad arra gondolnom: mikor engedelmeskedik végre? A jó szakácsnő sem úgy áll a bécsi szelet sütése közben, hogy a haját tépve mondogatja: mikor lesz már végre kész? Az tíz perc, amit ki kell várni. Barátaim! Mi is bűnösök vagyunk. Tehát ez munka.

Lélekápolás minden mennyiségben!

Nem összevissza játszani a gyerekekkel, hanem figyelni rá! Egy órát is elbolondozhatok, játszhatok vele igazi kapcsolat nélkül. Könnyű felületes kontaktusban lenni, anélkül, hogy lelkileg érintkeznék vele. A mai ember pedig nagyon felületes. Azt mondom, hogy egy mély találkozással rendkívül sok időt takarítunk meg.

Egy igazi egymásra figyelésből igazi kapcsolat születik, és egy-egy pillanatra ez olyan, hogy most csak te meg én vagyunk, és egészen egymásért vagyunk. Ha ezután szétválunk, ez az élmény továbbra is bennünk marad és hatni fog. Tartsanak eleven érzékelést a „lovacskával” a tágas karámban!

Eleven érzékeléskapcsolat, kötődéspedagógia

Nem az a fontos, hogy a gyermekem számára mindig rendelkezésre álljak, hanem az a fontos, hogy odaforduljak a gyermekem felé. Ez egy nagyon fontos különbség. Azt jelenti, mennyi időt szakítok a gyermekem számára, hogy milyen minőséggel fordulok oda hozzá.

Mit is értek ez alatt? Ott ülök a tv előtt és felpolcoltam a lábam, mert ez jó a vérkeringésnek, a macska ott van a hasamon, ez jó a gyomromnak, a sör ott van a kezemben, ez jó a fejemnek, a másik kezemben egy csésze kávé, ez jó a szívemnek, a televízió megy, ez jó a gondolkodásnak, a másik kezemben újság van, ez jó a tájékozódáshoz. Mindent egybevetve jól érzem magam. És

most jön a gyermekem és azt mondja: „Papa...” Én azt mondom: „Pillanat, édesem!” Nyugodtan összecsumok az újságot, a csésze kávé félreteszem, meg a sört is, kikapcsolom a televíziót, a macskát ledobom a hasamról, leteszem a lábamat, és azt mondom: „Igen, mi van?” Akkor azt mondja a gyermek: „Apu, ma szép volt az iskolában, azután elmesél egy történetet. Két percig tart, majd a gyerek elmegy. Én felteszem a lábam, megkeresem a macskát stb. Ez 20 másodperc, de felemeli a minőséget.

Megvan-e az az érzésük, hogy Isten érdeklődik az életem iránt? Ilyen istenképünk van akkor, ha olyanok voltak a szüleink, hogyha édesanyám és édesapám apróságok iránt is érdeklődtek. Akkor könnyebb nekem elhinnem, hogy Isten érdeklődik életem apró-cseprő dolgai iránt.

Farkaskölyköket nevelünk

És még néhány megjegyzés a gyerekneveléshez. Neveljenek farkasokat, ne báránykákat. Az élet ma olyan, hogy mindenütt nehézségekkel kell számolnunk. Szabad térségben élünk. És itt mindenki mindenki ellen harcol. Ha valaki keresztény akar lenni, akkor erősnek kell lennie. Aki csak kedves, holnap már nem keresztény. Mert azt teszi, amit a környezete akar tőle. Neveljenek farkasokat! Talán kedves farkasokat.

Adjunk „nagy” nevet a gyermekünknek

Lehetséges, hogy jót tesz, ha a gyerek kap egy nevet. Egy családban volt egy gyerek, nyolcéves fiú. Jó család volt, de csak egy gyermek. Mivel egyedül volt, ezért elkényeztették. Kis játék emberkével játszott, vadnyugati figurákkal. Lovaskatonák is voltak köztük. Elmondtam neki, hogy a lovaskatonák milyen emberek. Egészen keménykötésű emberek. Nem ismernek nehézséget. Éjszaka kemény fekhelyen alszanak, a holmijukat mindig rendben tartják. Harcolnak az indiánokkal, megesznek mindent a tányérből. Ilyen kemény legények. Azt is megeszik, ami nem ízlik nekik. Ha tűz a nap és a sivatagon átlovagolnak, akkor maguk tiszt-

títják ki a ruhájukat. Ilyen fickók ezek. Azóta, amikor látom őt, csak azt mondom: *Hogy vagy, lovaskatona?* – *Azt mondd, Tilmann atya, hogy lovas katona vagyok? Azzal az egy szóval („lovaskatona”)* többet el tudok érni, mint száz figyelmeztetéssel. Ezt mi Schönstattban eszménypedagógiának nevezzük. Ha a gyerekek nagy nevet adok, akkor a szívemnek teljes öröme benne lehet ebben a szóban.

Nagynak látom a gyermekemet és nagyon bízom benne. És meg is mondom neki, hogy őt nagynak látom. Újra és újra nagy nevet adok neki. Az örök Atya is ezt teszi a fiával. Nevén szólítja. Így teszünk azokkal, akiket szeretünk. A közösségre is jó hatással lehet, ha nevük van. Mert Isten is ezt teszi. Nevünkön szólít minket. Hallhatjuk is ezt a nevet, amikor mondja.²

² P. Tilmann Beller: A családi élet: küldetés és munka II. kötet, 2018.

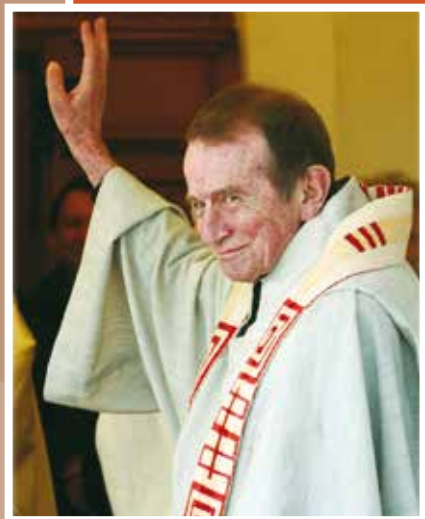
Készült a Miniszterelnökség támogatásával.

Kiadja a Családok a Csaláért Egyesület
8272 Óbudavár, Kistelek u. 2.
www.schoenstatt.hu • iroda@schoenstatt.hu
Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Műszaki szerkesztő: Heiszer Erika

Nyomás: VAREG Hungary Kft.
Felelős vezető: Egyed Márton ügyvezető igazgató

A hivatásunkat a szívünk vágyódása által ismerjük föl. Milyenek szeretnénk lenni? Szépek, erősek, kedvesek. Mi szeretnénk mások számára lenni? Szent Pál mondja: mindenkinek mindene lettem (1Kor 9,22). Mi legyen a mi házunk mások számára? Mit szeretnénk jelenteni a gyermekeink számára? Mit szeretnénk jelenteni a Szűzanya számára?

Mi szeretnénk lenni Jézus számára? Vagy a Jóisten számára? Elkezdhetjük a saját vágyódásunkat fölkeresni, hogy megtaláljuk a mi eredeti, sajátos elhivatottságunkat.

Erős szeretetre való képességünk van. Szeretni akarunk. Kötődést keresünk, és nem találjuk. Minden változik, és ez bizonytalanná és elégedetlenné tesz minket. Gyengék vagyunk, annak érezzük magunkat, mert a környezetünk nyugtalan.

Hogyan válaszolunk erre? Igyekszünk a házastársunkat újra felfedezni. Ki az, akit végre megkaptam? Ki az, aki hosszú várakozás után boldoggá tesz? Ki az, akinél el tudok időzni? Te vagy az én otthonom. Általad boldog vagyok! Ezt meg lehet tanulni. Félretoljuk a hangzavart, a zörejeket, a dolgokat, amelyek nyugtalanítanak bennünket.

A társunkra nézünk, elidőzünk nála, és azt mondjuk, hogy általad boldog leszek. Ilyen a Jóisten. Őt csak akkor találjuk meg, ha a természetes síkon élményeink vannak.

Érezzük, hogy a társunk boldoggá tesz minket. Ekkor a társam mögött érzékelem a Jóistent. Azt mondom a Jóistennek: általa boldog vagyok. Ez azt jelenti, hogy úrrá lehetek az egész nyugtalanságon, az élet sokféleségén, ha imádkozom.